

310695 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10.

నంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 24-వ తేది బుధవారము
ఈ రోజు వారమునకు వర్తించు ఆశ్వీనమాస పౌర్ణమి ౧౫

No. 171.

నంచిక ౧౭౧

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మించి ముందు

అమృతాంజనము గాయము వ్రండ్లకు ఘనమయిన మందు

దక్కాని డబ్బీతో నహా సేనా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనములో క్రమస్థితిని నిర్ధారించును. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదిగల మాయమందుగాను నకలుమందులవలన గొర్రెముగలుగును. పంచభాషచికిని చూచికొనిన మోక్షముగలుగుదు అమృతాంజనము జగత్ప్రఖ్యాతివలన జేశమునంపంతటను వెలసినది

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

చాకులు - తాళములు

మం X లిక తులు

అభిసంధ్యలచే చేయబడినది. ముఖ్యము

వెంటనే ధర్మశాస్త్రాలగునకు ప్రాయశ్చి

బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టర్లు అండ్ లాక్ చేతర్లు etc.

8081

పెద్దాపురం. (నాగవారిపల్లి)

టెలిగ్రాఫిక్ అడ్డము: "ఇండి స్ట్రీస్" పెద్దాపురం.

MONEY Making Book.

"Key to fortune" (in Press.)

Sent FREE on request agents, and supplies of Patent medicines, Books, Watches, Clocks etc., at cheapest rates.

Apply to Pearl & Co

Victoria Gardens, Bombay.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

21-10-28 కి భాగము నుండి 26-10-28 తేది శుక్రవారము వరకు

కవివారము, అదివారములందు మాట్లిన ౨౫౦౦ రె. 15 గం

ప్రపంచ ముగియు ఆశ్చర్యమును కలుగజేయుచున్న

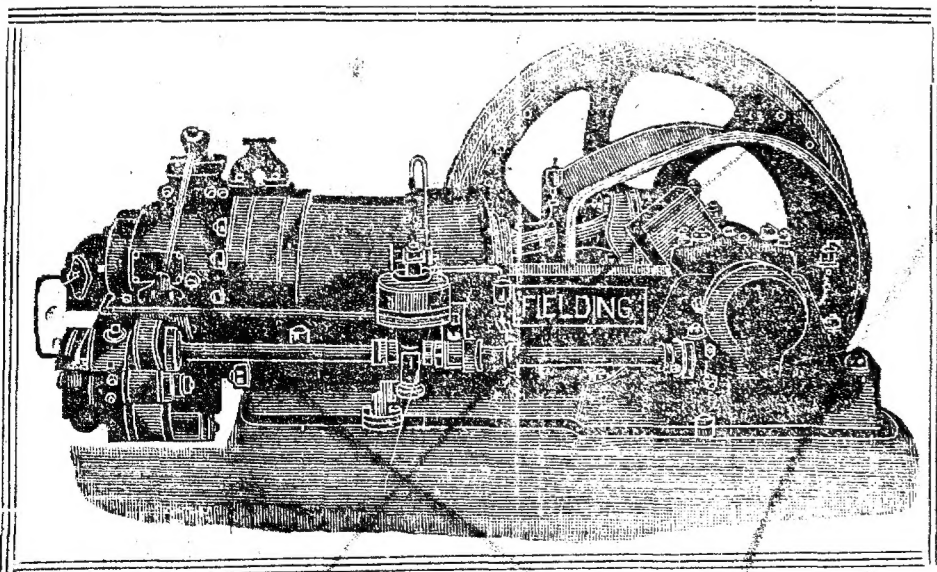
ఇన్ డి-డెన్ ఆఫ్ బఫర్ బిల్ అవు

గొప్పశాటకము ప్రదర్శింపబడును. నటుల లండన్ సుప్రసిద్ధులు

9, 10, 11, 12 భాగములు. మూడవభాగములో 8 భాగములు

నటించు. గామాట్ గ్రాఫిక్, వినిపియును కూడ చూపుచును.

ప్రసిద్ధికెక్కిన పిల్లింగ్ కెమిడిశల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

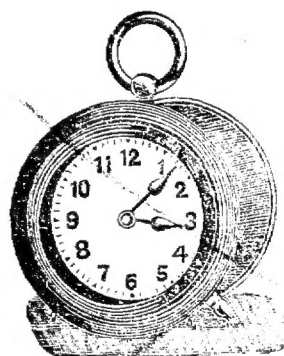

యీ యింజనులు రహారము యుద్ధమునకు పూర్వము పున్నస్వల్పధరలకే అమూల్యము చున్నవి. అన్ని సయములు పాకునో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటనల్ల అన్ని విధములచేతను లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి సరసమయిన ధరలకు దొరకును. అవశ్యము చేయక వెంటనే వ్రాయును.

586

హాల్ యేజంట్లు:—డి. యల్. శాస్త్రి అందుకో,

12, తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు

జర్మనీ బి. టైమ్ పీస్

కాలమును మిక్కిలి ౪౮

గా చూపించును. మిక్కిలి

మేల్చినది, సరసమైనది. క

నకు కలుపుచున్నది

ధర 1-కి రూ. 8-8-0

జర్మన్ వెర్షన్లలోను

8-9-0

తపాలు ఖర్చు చేరు.

టిఫ్ ఇన్సూరింగ్ రూ. 5-4-0

గిరి బ్రదర్లు,

తిరువళ్ళిక్కేణి, మద్రాసు

దీపావళి వికోదము.

మిత్ర బాబు

అతివా: !!

ఆశ్చర్యము !!

ఇదిగూడలో అన్ని తీవ్రత మహిమ మహిమ అహో

క యంకి గాలిలో నెలకొని వుండి, వానికంటె వడియె

యొక్క వ కాంతివర్షము. ధర:- 60 గవములు 2 రూ.

అంబు 1 కి, రూ. 1-14-0 లు కొనుటకును సామా

పూరాగానుని యార్దరుచేసినవో సర్దు రిజిస్టరుచేసి పా

క్షుణ్ణులులేక పంపబడును. వి. కి. గా సర్దు పంపబడ

దు. కర్రకులకు సెప్పవలయు.

శ్రీ క్రీష్ణ ప్రెస్సు, రాజమండ్రి.

● పంపించుటకు అనుమతి ఉన్నది ●

ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది! ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది!
నేరుగా తయారుచేయునట్టి వాణిజ్యముండియే మీకు లవసరమైన ఔషధములను తెప్పించుకొనుదు

Dacca Ayurvedia Pharmacy Ltd.,

The Place For Economy Genuineness & Reliability

ది డక్క ఆయుర్వేదీయ ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

మితవ్యయమునకు, శ్రేష్ఠత్వమునకు, నమ్మకమునకు ప్రసిద్ధి చెందిన ఔషధశాల
హిందూ దేశముందు అంతటను, బర్మా, సిల్హను మొదలగు జాతీయములను బ్రాంచీలుగలవు.
వ్యాధివివరములు తెలిపిన ఔషధయోగము ఉచితముగా తెలుపబడును. దీనిని పంపినదే క్యాట
లాగు, క్యాటలాగు యినాముగా కంపబడును.

Head Office :—Dacca 8, 8-1 Armenian Street Decca
Calcutta Branches :—Stand Road, Bhawanipur, Sovabazar, Bow Bazar.

యానిక్ ఆన్యూరన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

హెడ్ ఆఫీసు:—2 & 3 లాల్ బజారువీధి, కలకత్తా

978 ఉత్తర మద్రాసు రాజధానికి బ్రాంచి ఆఫీసు:—మచిలీపట్టణము.
దక్షిణ మద్రాసు రాజధానికి బ్రాంచి ఆఫీసు:—20 నుంకురామకెట్టివీధి, జార్జి టౌన్, మద్రాసు.
వి. కుప్పస్వామి అయ్యర్, అర్చన జింగు ఇమ్మపెట్టరు, మద్రాసు.
స్వాధీనాధికారముగల బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్లుచే నిర్వహించబడి, ఎక్కువ లాభములను పొందుచున్న హిందూదేశీయ
భీమాకంపెనీ యిది యొక్కటియే. ఆంధ్రులు వాటాదారులుగా నుండుటచే వాటి మంచి ఫలముబడి గలదు.
ఇతర భీమా కంపెనీలకంటె మిక్కిలి త్వరగా ఆయావోట్లలో నుండు డైరెక్టర్లుచే భీమామొత్తము సకాలమున
చెల్లింపబడును. ఈ భీమాకంపెనీయొక్క చెల్లింపవలసిన వాయిదా మొత్తములు, హిందూదేశీయుల పనిచేయుచున్న యితర
అన్ని కంపెనీల వాయిదా మొత్తములకన్న చాల తరుగుగా నుండును. కడపటి గుంపత్నరము లెఖనుగురించి కార్యదర్శి గారుయిట్లు
తెలిపియున్నారు.
అనేకులు ఈ కంపెనీలో భీమాచేసికొని యున్నారు. దత్తమండలములలోను చిత్తూరు జిల్లాలోను, మద్రాసు పట్టణము
నందును, ఆంధ్రదేశమునందు అంతటను జిల్లా, లోకల్ ఏజెంట్లు కావలెను.
భీమా చేయించుకొనుటకు యిష్టము గలవారను, ఏజెంట్లును ఈదగున విలాసమునకు వ్రాయవలెను.
డాక్టరు బి. పట్టాభిసీతారామయ్య గారు, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం, లోకల్ డైరెక్టరు, మచిలీపట్టణము.
శ్రీ క.

ఎమ్. విక్రమ్ రావు నాయుడుగారు దక్షిణహిందూదేశమునకు కార్యదర్శి, కాంపు గవర్నర్ పేట, బెజవాడ

THE BUSINESS DIRECTORY

OF INDIA, BURMA & CEYLON

V Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters and Importers, Firms, Factories, Mills, Manufacturers, Merchants and Industries of the principal Cities, Ports & Towns of India, Burma & Ceylon.
Price Rs. 10-0-0 per Copy Net.
TESTIMONIALS.

Jam-e-Jamshed, Bombay.
Within the eight hundred and odd closely printed page of the book is a mass of useful information relating to the chief cities of India that ought to satisfy the requirements of the most exacting business houses. The information is classified and arranged according to the cities alphabetically that relating to the Presidency towns of Bombay, Madras, Calcutta and Colombo being almost complete and authoritative. A brief but interesting introductory note precedes the information given about each town or place of commercial importance, a feature that adds considerably to the usefulness of the Directory. We can recommend the book to business houses in search of an up-to-date all-India Directory at a price which is by no means prohibitive.
Ceylon Daily News, Colombo.
A new Directory has been issued by the Kanara Press of Madras which will be a useful addition to the libraries of business houses in India, Burma, and Ceylon. It affords a useful reference book, and the manner in which the index of products is compiled makes it simple to place a finger on the right place for the goods. The printing is clear and distinct and the volume serviceably bound.
Ceylon Observer, Colombo.
We have received a copy of the Business Directory of India, Burma and Ceylon for 1923 from the Kanara Press, Madras. It is clearly printed and is a comprehensive work dealing with the businesses of about 200 principal places in the above-mentioned countries. In the foreign section is given a list of firms in the United States of America interested in trade with India and the Far East. On the whole this Directory should prove a useful work of reference to businessmen.
The Hindu, Madras
The Business Directory, prepared by the Business Directory Co., "Kanara Press Buildings," Madras, is a handsome book of reference useful for businessmen of every description, including traders and merchants. It is a directory of Banks, Firms, Associations and Business houses

in all important towns and cities of India, Burma and Ceylon arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of foreign Banks and Firms such as those in Buenos Ayres, Cape Town, Soerabaya, Durban, Kobe, Penang, Shanghai, Singapore, Sydney and names of Firms in U. S. A. and Germany interested in trade with India are also given.
The Indian Daily News, Calcutta.
This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important town of India, Burma and Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed with similar information. Every business man and public institution should possess a copy.
The Modern Review, Calcutta.
This is a very useful book of reference for business men and a very good medium of advertisement. Chief towns of India have been treated under different sections, sometime with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.
Editor, The British Printer, London.
You are to be congratulated upon the success of this very substantial volume.

Madras Mail.
We have received from the Kanara Press, Madras a copy of the Business Directory of India, Burma and Ceylon for the current year. It is a well-put-up publication and gives a comprehensive list of the different trades, not only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. Prefixed to the volume is much valuable information regarding business abbreviations, weights and measures, Indian Customs duties, etc. A short descriptive account of the principal cities of India is also included and altogether the publication should prove of great use to merchant and tradesmen on the look-out for improving their business.

BUSINESS DIRECTORY COY.,
15, Angappa Naick Street, MADRAS.

కలగూర గంప

పారనంది జగన్నాథస్వామి
ఆధికారము కలగూర గంపమునకు సంబంధించి పాత వాద్యములను పుష్కలమునకు ప్రయత్నించి తలములో గొప్పయ్యాటి కలగూర తెలియజేస్తున్నది. అవోట తెలిగి పురిగను వేసియుండుటచేత అక్కడెంతలాతున తలము తలము నో లెక్కవయుండును 1899 లో లెక్కవేసికప్పుడు మూడు మైళ్లలోను తలము తగిల్లు చూచియుండిరి. ఇప్పుడు అవోట నే ముప్పావుమైలులాతున తలము తగలుచున్నట్లు తెలిగి పురిగారు ప్రయత్నముచేయుచున్నార. నమ్మదలగలవారు అన్ని పర్యటనసంబంధమైన ఉండేములు అప్పుడప్పుడు సంభవిస్తూవున్నట్లున్నా అందుచేత పడేముక్కనుండవల తలము కొంచెము ఎత్తు అగుతూ వుట్టున్నా ఇదివరకే కాస్త్రజ్ఞులు కనుగొనియున్నా. కాని ఇంతస్వల్పకాలములో ఇంత ఎత్తుల టటచేత గతిన అట్టికారణములు కలబడలేదు. కాబట్టి తెలిగి పురిగారు ప్రయత్నముచేసి వాస్తవమేనా, వారు నదిగా సోధవేసివానా, అనే సందేహము కలుగుతూవున్నది.

కరిణామస్థింతము- ఒక ముచ్చట
పరిణామస్థింతముగా మనము చూడగా అల్పస్థిమయమునందులను వాడేముని కాస్త్రజ్ఞులు తెలియజేయుచున్నాడు. మొత్తముగా అలాగే భావించవలసినట్లే తెలిసిన సంతున్నతమునాడున్నది. అసంతృప్తికమును స్వయంబు టలో మానవ తుద్యధిపతిమమై కొన్ని సంవత్సరములు తీరిపోలేదు. ఈ అశ్రమము కలిపి వోధా: కాస్త్రజ్ఞులందరూ అగి జేస్తూనే వున్నార. ఈమధ్య అమెరికాలో జరిగిన ఒక కార్య కాస్త్రపరిశోధకుల సభలో అధ్యక్షుడు ఈ అశ్రమము పుష్కలముగాని కొంతకాలము చూచిందివాడు. అదర్శయొక్క ఉద్దేశమును అతడే విశదపరిచినాడు. అశ్రమమును సంబంధించువు సంవత్సరములను తీర్చేట్లు లెక్కపలన కాస్త్రజ్ఞులు చేయుట అశక్యమని తెలియజేయుటకు గానీ, పరిణామ స్థింతము యొక్క భావములను దృఢపరిచి అగిధారము తప్పని నూచిందుటకై కా కదని అతడే స్పష్టముగ చెప్పియున్నాడు. కాని సాధారణము వారి ఉపన్యాసమున బాగా గ్రహించ లేక కరిణామ స్థింతాశ్రమము అగి వ్యాసములను సాధారణ సాహిత్య వార్తాత్రికలలో విస్తారముగా ప్రచురించి, గందరగోళము చేసికాం. ఆ వ్యాసములను చదివిన సాధారణులు అమాటలను విని, పాఠశాలలో, పరిణామము విషయమై ఉపాధ్యాయులు ప్రసంగించు చూడవలసి నియమమున స్థిరపరచు యిట్టింపి నారు. అతేములాని పరిణామ పరిపాలక సభలలో అందుకు సందర్భించిన ఉట్టుములను ఒక పరిణామ తరువాత మరొక పరిణామ ప్రవేశపెట్టివారు ఈ విషయ జమును నొందక పోవుటకు ఒక్కటే సదుపాయము ఉండెను. ఈ చట్టము లన్నిటిని అమెరికా ఉత్తర పరిపాలక సభలలో ప్రోత్సహించినారు.

చట్టము స్థిరము కాకున్నా అయిన గణాల అధికారులలో కొందరికి ఎక్కువ అభివేషము ఉండట సంభవించినది. వారు పాతురులని చేరే చెప్పి ఎక్కువ లేదు గణ . వారి యజమాన్యముకేంద నున్న పాతకాలలో ఈ విషయ పాతములను అపిలేయరలెని అభివేషమున్నారట. చిరతము. ఒక ఉపాధ్యాయుడు పరిణామ విషయ పాతమును చెప్పికాదని తెలిసి, ఆ పాతకాలాధికారి నానిని ఉన్యాయముండి తొలగించే వద్ద మను వేసికాడట. విజ్ఞానమును గురించి చూడగా ప్రహస్యాతం త్వము ఎట్లు ఒక్కొక్కప్పుడు ఉపచరించుచున్న గణా శాస్త్రాంతర్గత్యపాలనకు బాగా అలవాటు కడ అమెరికాలో జరిగింది ఈ ముచ్చట. ఇప్పుడు ఆ కాస్త్రజ్ఞుల సభలారు ఈ విషయము తొలగించుటకు ఒక తీర్మానమును చేసికొని విజ్ఞానము పాతురుల అధికార భివేషముండి కాపాడుచు గాక.

విత్తంతు వివాహము
1923 అక్టోబరు 18 తేదీనాడు, హైదరాబాదు మహారాజగంజ్ యందు, శ్రీ శివన నుబ్బారావుగారింట్ల ఒక కలగూర గంపము జరిగింది. పెద్దగిడుమారు శ్రీ ధారాధరాపురం రావుగారు, అధ్యక్షుడు (బ్రాహ్మణుడు) పశువైద్య కాలలో గుమ స్తాగాడున్నాడు. వయస్సు 25 సం. పెద్దగిడుమారు శ్రీమతి రాజేశ్వరమ్మ స్వాస్త్రీ బ్రాహ్మణ విలేంకువు. కలగూర 20 సంవత్సరములు. కలగూర కృష్ణజిల్లా వాస్తవ్యులగు కావలి పురం వెంకటరామయ్యగారి కుమార్తె.
ఈ వివాహమును సందర్శించుటకు సంఘసంస్కర్తలు కలగూర బచ్చేసిరి. ఈ వివాహము బ్రాహ్మణసంఘమునందు, కొంత కలగూర గంపించినది. (ఒక విలేంకు)

జూ బు లు

విశాఖపట్టణము జిల్లాలోని శాంతి

పై ని కు ల కు మో చ్చు రిక

మన జిల్లాలో ఈ సంవత్సరము శాసనోల్లంఘనమునకు సంసిద్ధత జూపి శాంతిపైనుండి ౩౩ గుంపుల వేరిరి. అయినను నేను ఇతర రాష్ట్రముల వారికి కేసులు ముచాజునగలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని జిల్లాలో సేవకేసులు ముగించు నేటివరకు ౧౦ మంది వలెటిగ్లు మాత్రమే చేరియున్నాడు. ఎవరికి వారు అక్రమమునకు పట్టకములు వేసిరి. కాన మేటిమీ మీమీ గ్రామసంఘములకు పంపిన విద్యుత్ ఫలముల నమూనా ప్రకారము ఫారములనిపి జిల్లాసంఘమునకు పంపినందున. మజిలీనుండి కనీసము నూర్వరెను విద్యుత్ ఫలముల పోలయిన.

మల్లిమడుగుల కోదండరామస్వామి,

కార్యదర్శి, జిల్లా శాంతియోజనము, విశాఖపట్టణము.

జి. వి. పున్నయ్య శాస్త్రిగారి ఆశ్రమము

21-10-28 తేదీన శ్రీయత జి. వి. పున్నయ్య శాస్త్రిగారు కడప జిల్లాలోని చెరసాలనుండి సెప్టెంబరు నెల 21 దివిదును అయి దక్షిణదేశయాత్ర కావించి మద్రాసుకుండి తయి విమోచనమునకు బయలుదేరి మొయిలకు ముగ్రామమున కేరించిరి. వారును కొంతమందివారును రైలుస్టేషన్లో దృశ్యమొంది గ్రామమునకు తీసికొనివచ్చిరి. మునిసిపల్ కలెక్టరీ సహ్య జమ్మిద్ బహదూర్ సాయలుగారు శాస్త్రిగారిని ముగ్రామము నకు రమ్మికోరిరి. శాస్త్రిగారు స్నేహితులతోకలెక్టరీకి సాయలుగారి గృహమున కేరిరి. సంవత్సరం చెరసాలలోను బిశవెల దక్షిణహిందూదేశమున నుండి మాకు పంపినవారిని వచ్చివారిని ఒక స్నేహితుడు అనుగా, అన్నిటింటి గొప్పదియను నాజయి అనుభవము మీకందరికి తెచ్చితిని శాస్త్రిగారు చెప్పిరి. 21 తేదీన జరిగిన మామండలసభకు శాస్త్రిగారు యేరించిరి. శాస్త్రిగారికి సన్మానకరక వందనలు ప్రయత్నము చేసితిమి గాని శాస్త్రిగారు స్వంతపనులవలన వారి సన్మానమునకు కేరించిరి. శాస్త్రిగారు దగ్గరకు బాధపడుచుండినందున వారు ఉపాధినిండుటకు విలుగలులేదు వారు మార్గదర్శకులు కనలా పురం, రాజంపేట, నందలూరు, పల్లంపేట, తిగతలి, వెంకటగిరి, నెల్లూరు వంగోలు గ్రామములలో దిగి బాపట్ల కేరించెదరు.

కంటా సుబ్బయ్య-కడప

కృష్ణా జిల్లా బోర్డు

రాజోవు కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు బోర్డు మీటింగులో ఈ దినము తీర్మానములు చర్చించి తీర్మానించుటకు యెండాలో చేర్చి కోరినవి బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారిని కోరియున్నాను.

తీర్మానములు

1. బోర్డువారు లోగడ కేరిచి చేయించిన మోటారు లారీల చేరములలోని ధరి వ్యవస్థలమును, విచారించి బోర్డు వారికి రిపోర్టు చేయుటకు అయిదుమంది సభ్యులును కమిటీని ఏర్పాటుచేయాలి.
 2. బందరు గలబడివిజనలోని 1928 ల గాయరు 1928 సం॥ వరుణు మూడేండ్లకు, మెటియల్ గ్రంథము గాను పెట్టబడిన లెండింగ్ లో మంజూరు చేయబడిన లెండింగ్ వలన బోర్డుకు కలిగిన లాభావస్థను విచారిచి రిపోర్టు చేయుటకు అయిదుగురు సభ్యులును యొక కమిటీని ఏర్పాటుచేయాలి.
 3. 19-7-28 క తేదీన 14 నుండి బోర్డుమొదట సభ కమిటీని "మోటారు లారీలు" "లెండింగ్" అను విషయముల వ్యాఖ్యానించుటకు కమిటీని నేర్పాటు చేయగలరు, ప్రత్యేక బోర్డు సమావేశమును జరిగించుచు నోటిసులు యొక్క గానని అశాస్త్రియముగా ప్రోవిడెయిటచే జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు వారిని రెవర నిండాపుడ మైదనియ, అయిది బోర్డువారి విశ్వాసమును కోల్పోయివారనియ.
 4. ప్రతిబోర్డు సమావేశములోని రాజోవు సాధారణ సమావేశము యొక్క ఫల కలమును నిగ్గ అను చేయుటకు.
- 29-10-28 క తేదీన కృష్ణా జిల్లా బోర్డుసభ జరిగినది ఈ కోణాననే వారు కలగవచ్చినది. సభ్యుల కందుకి బూడ కార్డు లుండియుండునయేరింది. నేను ప్రెసిడెంటు లాగా రాజోవు మీటింగులో చర్చించుటకు 20-10-28 క తేదీన జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారికి పంపియుంటి. నేను సభ్యులు యొక్క అభిప్రాయమును ఆమోదింతుట తప్పక జయచేసి కోరినను ఆరానియెడల తరబోవచ్చును దుర్మోయోగము అనిపించుచుదురు. కనుక తప్పక దశచే అకోరిదను.

కవుతరం, } కానూరు మొకటసుబ్బయ్య,
22-10-28. } కృష్ణా జిల్లా బోర్డు మొదలు.

కళావంతుల సంఘసంస్కరణ సభ-గుంటూరు

మన ఆర్యవర్తమున అను హాస్యముగ దక్షిణహిందూ దేశముందుగల ఈ సంఘమునందలి శ్రీపురుషులు వృత్తిగత అభివృద్ధిచేరను వృద్ధులగాది వాద్యములచేరను జీవించుకొంటి చిర కాలము నుడియు కళావంతులని పిలువబడుచుండిరి. మరియు శ్రీమతి అదివాహితలై నీతివాద్యమైన వృత్తిగత విద్యుత్ చేర భోజనమువారియు పిలువబడుచుండిరి. ఈ పేరు కేరలము నీచవృత్తిగత కలిగినను వారిసంఘమువారగు పురుషులను పిలువబడుట అచారమైనది. ఈ పేరుపిలవ బడుటకు పురుషులు తలవంచుకొని ఎట్లు సరిపురుషులనుచుండినదియు ఇరు లెట్లు పిలువకలిగినదియు గ్రామ్యము కాబాలదు. మరియు సంఘమునందలి వివాహితులైన సంసారములను బాధ కోరముగా రని పిలుచుచుండగా విడుటకు ఈ బాధితులకి గాక తిరితలవకు కర్మకోరమైదుభ కరమైన విషయమున తవ్వికొన్నాదయ్యలైన ఆంధ్రసంకలితారు గ్రహింపకపోక.

కేర, కళవంతుల మొదలగు గద్దెలలోని రస వాచీయలు తో కుల్యమైన వివిధ వర్గ గల మహిళలను ఇట్టి అసర్యకగ పిలువబడుగాని పిలువబడుటగాని భక్త్యుగానని తెలిసిన భోగమువారిని కులపేర కలిగి యెందుచే ఇ తవరకు ఎవరకు ఏయియు చేరకాలకండి. ఈ భక్త్యుగ శ్రీలను పరిభవించుటకును ఇతరవృత్తులను స్వీరించి గౌరవము జీవించుచున్న పురుషులకు భోగమువారిని గాని, కళావంతులని గాని పిలువబడుట, పిలువబడుటయు భక్త్యుని ఎవరును చెప్ప సాహసించకలారు ఎవర కళవే జీవించువారో వారే కళావంతు లనియు, ఏ శ్రీ శ్రీభివరించ జీవించునో ఆ శ్రీనే భోజనము పిలువలయు నే గాని తిరితలవకు పిలువబడుటయు అగ్రహింపకలమైనది. ఈ విషయములలో ముఖ్యమునందలి ప్రతిపురుషులను ప్రతిమహిళలను ముఖ్యమునందలి గలగుచున్న అగౌరవమునక జేర్చులై దుఃఖించును కంట తడిపెట్టుచోరు ఇట్టివాకు తమ్ము ఇండును కులముచేరు అడిగివుడెల్ల కోరించి ఏదో యొక మారు పేరు చెప్పుకొనుటయు అడుగు తలయు సహించకల వారిని అవమానించుచుయుండుటయును జూరచున్నది.

ఈ సమయమునందు సువాతములు భక్త్యుభక్తిపూరితం బులై తమదుష్టతకి కగచి అగౌరవంబున కోర్కెలకు వివిధ ఉద్యమములు నెలకొల్పి మానవకోటిలో నతి, సాంఘిక వైదిక విషయములందు అభివృద్ధిచోరుచువృత్తి స్వారంభ్యముబడెను బాటపడుచుండ ఈ కలయకలు తమకులముపేర ముచ్చుకొని కలయకలై వారుడబోక. ఈ విషయము గాధము కలచి తిరిగియెరెటరు మహాసంకలాలని. కావున సంస్కరణముబొందిన వారెల్ల ఏవిధముగ పిలువబడుట యొక్కమో ఆలోచించుకలసి యున్నది.

నాట్యకళాభివృద్ధిముల నేర్చి జీవించుట ఈ కులమునందలి ఏవిచ మామైన వరియు ఇచ్చగింకపోవుటచేరను, హిందూ సంఘము అజీనీతివలన ఈ శ్రీమతి వివాహాది భక్త్యుభక్తికార్యములందు ప్రోత్సహించుచు అటపాటులకు రవింక తమ్ముతాము నుంచియకొనుకలేరను, మీరు సీరముగా సంఘమునందు యింట్లుగా దేవాలయమును గల ఈ నామములలో కొంత పిరికి వారి ఈ నామము ఇచ్చి పోషించుచుండుటచేరను, వారికి సర జముగ విడ్డూరలెట్లును, అవ్యుత్తముల అనాధ బాలికలను కొని ఈ నామముబొందుకలెట్లు వారినిబాడ నీతివాద్యముగ జేయుచుండుటంబటియ, మీరు ప్రేమణ తమ్ముతాము సంస్కరించుకొనుటకు గాని, ఈ బాలికలకు అవ్యుత్తములకేరకరాహిత్యమై కోల్పోయియు గాని అనకాకలెట్లు కలగుటలేదు. మా వ్రదు కామదికేరవులను యించి భక్తిప్రభుడైభక్తివతుల బొందుటకు ఈ వృత్తిగాదోజు నేవాలయములందు బోధకురాండ్రో వీరిచే బాడెండు అది నీతి పాటలా భక్తిప్రభుభక్తియు. హిందూసంఘమును, దేవాలయము అను ఎట్టివారిని నిలయములయ్యెనో ఇండ్లుతెరచి యాదినవారి కెల్ల నివాదమును, సీగును జనింపకపోదు.

కావున నేవాలయభక్తికర్తలను, గర్భ మొట్టు వారు ను, నీతికోవిదులైన ఆర్యవర్తమున పీడించుచి వీరి ఈ నామము తేరీ భూములకు మార్చి వీరిని ఇంకెటు వనితేరేనో పీరింక తిరిగియ ఇండుచు బాగవతులయై గాక భారత వారియలు గౌరవమును, పాతికర్తలను గానాడెండును. ఈ విషయము నుగూర్చినుడ ఆరా చించకలసియున్నది.

ఈ విషయముల కావ్యరూపమునరెట్లుటకును, పాట బాలికలకు కడ గరిపి బాలికలను వివాహములు జరుపుటయు, యువకులు అవ్యుత్తముల స్వీరింపుటయు కావ్యరూపమున నేర్చుచుటకు ఈ సంఘమువారెల్లనోళ్లబోటసమావేశము కలుగు అత్యవసరము.

ఇందుకై గుంటూరు నందలి సోదరము మిక్కిలి పట్టునల తో కళావంతుల సంస్కరణ సభ తమ పురమునందు త్వరతో

గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము-ఖద్దరుస్థానము

1928 సం॥ ఫిబ్రవరి 28 మొదలు 30-28 వరకు

జనాభా లెక్క

జనము	రు. అ. పై.
కన్యకుల అమ్మగం	5851 10 6
దూది	1231 5 7
యేసులు	271 8 9
నూలు	868 10 0
పత్రికంజలు	6 10 3
గాంధీబోషి	43 15 6
జెండాలు	35 4 0
గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘముల జను	2682 10 9
అం. రామకృష్ణ అండ్ కో	0 0 6
ఫలిహారులకలము	0 0 3
కావూరి తిరుమలరావుగారు	0 1 0
చల్లాది వెంకట కృష్ణ భగ్యగారు	48 8 4
మోరరాబాదు స్పిన్సింగు అండ్ వీవింగు కంపెనీ	279 18 0
యేలూరి హనుమంతరావుగారు	805 12 5
సోపేపల్లి సుబ్బయ్యగారు	9 7 1
నంబూరి మల్లికార్జునుడుగారు అదికేపుగారు	18 7 2
అభిభౌతిక కాంగ్రెసు ఖద్దరు డిపార్టుమెంటు	88 9 8
కల్ల జమకర్షివ కమిషన్	

మొత్తం 11,177 1 4

ఖర్చు	రు. అ. పై.
కన్యకుల అమ్మగం	6186 4 9
దూది	1859 11 11
యేసులు	849 14 3
నూలు	1008 18 6
పత్రికంజలు	27 8 0
గాంధీబోషి	43 11 2
జెండాలు	44 2 6
కీసుకేరాలు	116 12 8
సాదరు ఖర్చు	15 11 3
స్టేషనరీ	6 18 6
అచ్చు	15 0 0
హామియ్యచ్చిన కమిషన్	58 8 8
పోస్టేజీ	7 1 6
అన్వయం	18 7 2

హాకీ గుంటూరు యచ్చిన వస్తువులు

1 x స్పెషల్ గాంధీ జాతీయ మార్కెటింగ్	171 11 3
కేరల గాయసంఘము	144 8 10
రావెళ్ల అంజయ్యగారు	1 12 2
భైరవ కృష్ణమూర్తి	66 15 3
నాదెళ్ల బ్రహ్మకృష్ణం	109 14 9
నాదెళ్ల కె.కె.కృష్ణం	184 7 0
నేతి చలంతిరావు	257 15 4
ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మ	84 15 0
అంజయ్య పున్నయ్య	802 15 0
గడ్డిపాటి వెంకటకృష్ణయ్య	76 8 8
గంధం సీతాపతికర్క	246 1 10

నూలుకడించుటకు యచ్చిన యేసులు

రావు రామ్మగారికి	78 4 0
తలవర్తి రాజారావుగారికి	26 6 6
బద్దమాడి మాతేశ్వర ప్రసాదరావుగారికి	46 18 0
గార్లపాటి హనుమంతరావుగారు	57 15 7
యటికాల నూర్యకారాణిగారు	8 4 8
కే. రాజగోపాలాచారిగారు	0 4 8
గొనుచేన్ సాయుగారు	0 8 0
నగను నిజవ	77 14 9

11,177 1 4

మద్ది రాధాకృష్ణయ్య

కార్యదర్శి

జయం యెత్తులయ్యున్నారు. ఈ కర్మ ప్రేరేపక ఈ కార్యము నెలకేర్చుటకు వారు పూనుకొనుటచేర వారు తమసంఘమునకే గాక లోకల్యాణమునకును దోడ్పడినవారగుచున్నాడు.

కొంతెంత సంఘమునాండి అభివృద్ధిగాంచిన ఎల్లరు ఈ కలకలము కృతపుష్కల సభ ఎప్పుడు జరిపిన తరుణము, ఇతరులను పిలుచునో కలకలమును ఏవిధమున మార్గర యెనో దేవాలయసోదరిలనుండి నిట్లు విప్పించుకొనకలయ్యెనో మొదలగు విషయముల జక్కగ యోచించి తమతమ అభిప్రాయముల నాకు బంప ప్రార్థించుచున్నాను.

గుడిసేవ సుబ్బయ్య, గుడివాడ.

తెలుగు ప్రభుత్వము

పెట్టుబడి వార్తల సూచన

పెట్టుబడి తెలుగు ప్రభుత్వముల కేంద్రీకృతమై, ఉపాధ్యాయులను గురించి, ముఖ్యమైన వార్తలను అందించుచు, తెలుగు ప్రభుత్వముల కేంద్రీకృతమును, గణితము నందు లి అవకాశములను, వివరముగా కలిపియును తెలుపుచున్నది. అపరిమితముగా గానరించుచున్న తెలుగు ప్రభుత్వములను, వారిని వివరించుచు చాలవగాళములు చేయుచున్నది. అందుకొక యితర వ్యాసముగా మారి గి, 1 నెలలు పరిశోధన జరిపినచో ఈ ప్రభుత్వమున గ్రహించునది నాకు వైర్యముగలది. కాని నేను ఆపనిమీద నీ జూరొచ్చి మానములు గడుపగల ధనమునుగాను, అదియునుగాక ప్రభుత్వమును కన్పెట్టిమిడిట, దానిని కందలకొలదిగ రియాయతుంచి అంధ్ర మహాజనల కందింపగలవలెయును నేను పెట్టెను. కావున ను మా రు 1 మా ను మా 1 అ పరిశోధనమును కన్పెట్టిమిడిట అంధ్ర కలము వీరొ భృత నాకమ్మిటకును, పరిశోధనా ఫలితముగ ప్రభుత్వము కన్పెట్టిమిడిట 1000 రూపాయలు మాత్రము నాకమ్మి దాని కేరెండును తాను పొందుటకును, ప్రైవేటులకు ఏ అవకాశముల కేరెనైన పరిశోధనము కన్పెట్టిమిడిట అంధ్ర కలము వీరొ భృతను, దాని యందుల సాధక వాగ్దారముతోడ, నా నుండి ప్రధమముగా పుచ్చుకొని నా కేరెండునుగాను ఈ కుంబం నే సర్వాధికారములతో తాను దానిని ప్రవర్తించు కొనుటకును, విశ్వకర్మల పెట్టుబడిదారులు ఈ కంది చివ నామాను (నాయప్రార్థితులు, కిచ్చుమగు గణితము గలిన తెలుగు భాషకు ప్రభుత్వము కన్పెట్టిమిడిట దుస్సాధ్యమును ఉపాధ్యక్షులయొద్ద, అట్టి నిం కేను రిసిజేటులిగిన రహస్యముకట్టి తెలుగు గణితమున నాకు కన్పెట్టిమిడిట చేరెట్టిమిడిటనును దొరకొంటి. లాభమునకై పెట్టుబడిదారులుగాని, భావసౌకర్యము నెవల కభిమానముచే జమిందారులు భావసౌకర్యము, భవిష్యత్తుగాని నాచేత పరిశోధన నడిపించుటకు నా లమును దొప్పి నచో అందుల కంగీకరించుటకై నంబరమానము అభిరుచురకు వేచియుండును. అట్టి ప్రాధాన్యముమేదియు ఆలేది లోనలరానచో, నాకాయాగోచిరహస్యమును నానుండి తెలిసి కొని ఆపైన తమచే మిగిలిన అవసరమును పరిశోధనాదికమును చేసికొని నిచ్చించు వారెవరైన నాకు రు 200 లు ఇచ్చుచో అట్టివారి కొదిమయమును దెల్పునందువలన అట్టికత్తులముగలకు రుగూడె కంబం అభిరు లోనలనే నాకు (నాయప్రార్థితులు, నుమారు రగం రూపాయలు కనీయముగా పుచ్చు గును. ఎక్కిన ప్రాధాన్యముకలకు మరకులు ఎవరనూచించెద నో వారియను పరిశోధన కడపుటకు నేను కర్మయించు కొందును. ఇవిను వివరములు తెలిసికొని గోరువారు ఉత్తరములు (నాయప్రార్థితులు, జవాబుకై బిల్లులు పంపివారికి క్రమ్య క్రితము (నాయప్రార్థితులు.

దివగు వెంకటరసింహారావు, గాంధీపేట, గుంటూరు

గోదావరి జిల్లా వోటర్లకు

విజ్ఞాపనము

మిత్రులారా! నేను చిన్నపుడ కాననిర్మాణ కళలో శుభ్రుడనగా నుండుటకు అభ్యర్థియై తమకందిరకును విజ్ఞాపనము చేసికొనియున్నాను. కొన్ని గ్రామములకు వెళ్ళి కొందరిని మాత్రమే నేను సంశ్లేషించియుంటిని. ఈ నెలలో మరల అన్ని చోట్లకుం బోయి అందరిని సంశ్లేషించుటకు సంశ్లేషించి ప్రాపు బోటులో అచలాపురంబుకు వచ్చితి. అచ్చట నాకు వారాత్రిగా జబ్బుచేసిరి. తక్కిన చోట్లకుం బోకలక యింటికి మరలినట్టిది. అతిపక్షమలన కలిగిన యాజబ్బు క్రమక్రమముగా కడుగుబాటుకు వచ్చుచున్నది. మీదయకు పాత్రుడైనచో నేను కాననిర్మాణ కళను గా నుండుటకు సంజేహములేదు. ఎవ్వరే లోకస్వభావమునట్టి నాకోటమిం గలిగింపదని నాజబ్బు కదిపినది కాదని నేను అభ్యర్థిభవని విదనానాకొనియెద ననియును ఇంక నేనేనియో చెప్పి మిమ్ము హెసముచేయవచ్చు. మీరు అట్టి మోసముల పొలుగాక నాయం దు దయపుండి నేను మీదర్శనము చేసివదలుగానే భావించి మీ కోటలలో ఒక్కచోటును కప్పక యిప్పించగలదులకు కోరుచున్నాను.

రాజనండ్రి 19-10-23 } మాదిరెడ్డి వెంకటేశ్వరరావు

అకాలిల సత్యాగ్రహ సంరంభము

దేశీయులకర్తవ్యము

పంజాబు ప్రభుత్వమువారు గతమాసము 15 వ తేదీని శిరోమణి గురుద్వారా ప్రభుత్వ సంఘముకు తత్వబంధమైన యితరసంఘము లన్నియునుగూడ కాననిర్మాణ మైనట్టి సంఘము లని ప్రకటించగా నే, సిక్కులు దౌర్జన్యరహితముగా సమరముగా ప్రారంభించిరి. ఈసమరము నాభాసంస్థానమునకు సిక్కులారాను పంపుటతో మాత్రమే మిగిలినది. వారి సంఘము లేమి జాతాతమి యీ దేశమునందు ఎచ్చట నన్నును సకల కాననిర్మాణ దక్షతలే యగుచున్నది. మన ఆంధ్ర సోదరు లీవెరంతుల కిను మనతెను వెంటక ప్రైర్యపాహములు, గల్లి, స్థితితై (పరత్రించుచున్నారు. గురుకాచానా దౌర్జన్యమునకు గడంగుండ వారు పోరాటము గావించి దివిజమునును బడసిరి. కనులముకంటె ఆస్తికైయే అధికముని దానికలన కుప్పమైంది. అకాలిల సంఘములను మెదు. వారి ఏర్పాట్లలో నెట్టిలోపములు గానబడవు. ఇతరరాష్ట్రములవారితో పాటు అకాలిలనుగూడ నాగపురమున జాతీయతకాక సత్యాగ్రహమున పాల్గొని జనుమును బడయుట ఢిల్లీలో, కాంగ్రెసు పార్టీలకు సమాధానము కుదురుట కాననిర్మాణమును గురించి విచారించుట కొక కవిటీని నియమించుట కాననిర్మాణ ప్రవేశమును గురించిన తీర్మానము ఆమోదింపడుట, నాగపురపు సత్యాగ్రహములో వలె నాభాసంస్థాపు వ్యవహారములో గూడ కాంగ్రెసువారు ప్రవేశించు రహస్యము మున్నగు విషయము లన్నియు, ప్రభుత్వమువారిని ఉన్నతచిత్తులకుగ జేసిపెట్టుచి ఏమియుతోచక పంజాబు ప్రభుత్వమువారు కమిటీవల్లమును మంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు 1818 సంవత్సరపు మూడవ శతాబ్దమును అయిదులో పెట్టివారు. ఈ రెండు కథములందు కాంగ్రెసును నాకలము చేయుటయే నరి ముఖ్యోద్దేశము. భారతీయుని ప్రాధమిక హక్కుల నేమి, సిక్కుల మరీభర్తముల నేమి నాకలము చేయవలెనని ప్రభుత్వమువారు పట్టుబట్టిట్లునుచున్నది. నాగపురపు సంరంభమునందువలె దీనియందును ప్రభుత్వమువారు మాపుని సహజస్వాతంత్ర్యమును నిరోధించుచున్నాడు. బహిరీకార్యక్రమము ఇట్టి నిరోధములకు కలిగిన చర్యను సూచించుచున్నది. కాంగ్రెసు సభయు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములన్నియును చేరి విజయమును బడయు వరకు సమరమును సజావుచుండుటకు తయరై మానకమైనది. బాహ్యోకార్యక్రమముననుసరించి పనిచేయుటకు దేశీయులు తీర్మానించుచున్నారు; గాన అకాలి ఉద్యమనినాకలమునకు పూనుకొనుట కిదియే కరుణమని ప్రభుత్వమువారు భవచెందిట్లున్నది. కన్యామూల ఆచారము ద్వయమును భగ్నము చేయవలెనని ట్లున్నది. అకాలిలే స్వయముగ ఈ యుద్ధమున సహజులరని శ్రీయుత రాజగోపాలాచార్యులుగాడు నడిచి యున్నాడు. నేనుగూడ నీ అభిప్రాయము నంగీకరించెదను గాని అకాలి సోదరుల కిదరుల సహాయమే అక్కరలేదని మన మెన్నటికిని తలచుచున్నాము. వారి సంఘములను, ప్రైర్యపాహములను నడపియు, వారిని అణగదొప్పటకు ప్రభుత్వమువారు దక్షిణించియున్నారు. కావున, ప్రభుత్వమువారును నిర్మాణకార్యక్రమమును కొనసాగించుచు, అసలర మగుచో అకాలిలకు సహాయముగాని క వలసినది మంది మనజులను, పంజాబిలకర్తవ్యమును పంపి సహాయమునకుటకు సిద్ధపడి యుండవలెను ఇది నిన్నటి పోరాటమును కాక, రేపటికి ముగియవలయు కాదు. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములన్నియు ఈ సంరంభములో పాల్గొనవలె నని అ. భా. కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఉత్తరపు చేయవలసినసమయము కప్పక రాలరు. ఇప్పటికే అకదికము కాలబరిధికులు ముగింపుచున్నది. పంజాబు రాష్ట్రీయ కలికలలో కోమడి గురుద్వారా బ్రాహ్మకర్మ సుమువారి విషయములను ప్రకటించు దని ప్రభుత్వమువారు రాజ్ఞానించు చుండ క్రొత్తగా ఎన్నుకొనబడిన గురుద్వారాసంఘములకు పోలీసు వైద్యుల ప్రక్కనే ఉండేందులతో పోవుచు అణగబడుటకు జతపాహముచున్నాడు. ఈసందర్భముల కన్నిటినిబట్టిమాడ, రాజన్న పోరాటము 1921-22 సంవత్సరపు పోరాటమును మించి యుండునని తోచుచున్నది గాన ప్రజలందరు ఇందుకు సంసిధులై యుండవలెను.

టంగుటూరి ప్రకాశం

కొచ్చిమహారాజు రాజువలదిని జహానుషాహునిధికి 2 వేల రూప్యముల విరాళము కొసంగిరి.

చెన్న ప్రభుత్వ బజారుధరలు

ఆక్టోబర్ 24 వ తేదీ బుధవారము

Table with market prices for various goods like rice, oil, and other commodities. Columns include item names and prices in different units.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద పరస్థి

లిమిటెడ్ 185 మాంటురోడ్డు మద్రాసు

మాస్టే హితుల నేతల కోరిక ననుసరించి విజయనగర సంస్థాన వైద్యులును, నుమారు 80 సంవత్సరములండి వైద్యులు చేయుచున్నవారును, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఛార్టర్డ్ సీల్ ప్రధాన వైద్యులుగానండి జైవధనులను, తయారు చేయుచున్నవారును, వైద్యులై ఆయుర్వేదకళాశాలలో రసశాస్త్రోపాధ్యాయులును నగు భీమరాజువండిత వెంకటేశ్వరరావు మాండలిక గారు తిరుచిర్రాపల్లిలో ఛార్టర్డ్ స్టాండ్ థబుడిన మా ఆయుర్వేద వైద్యకళాశాల, ఉదయపుర 7-80 గంటలనుండి 9-80 లవరకును, సాయంత్రమున 4 గంటలనుండి 6 గంటలవరకు కొనుగూన పరీక్షించి మందు నిచ్చుటకు అవకాశము కలగజేసి యున్నాము. గాన అందరును ఇట్టి అవకాశమును వృధాపోనీ యొక, దానిని సరిగా ఉపయోగించుకొన కోరెదము.

మేనేజరు. డాక్టరు అచంట లక్ష్మీవతి. డి. ఏ. ఎం. డి. సి. ఎమ్, మేనేజరు డాక్టరు జీర్ణరసాయనము. అజీర్ణములన భుజించిన క్షుద్రుల కక్షములకు సరిగా మారవు. అజీర్ణము మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనివలన జీర్ణకోశము నందు క్షుద్రానము క్రమముగా కలిగి దుర్బల మొనడి, అయిపు డీడించును. 26 మార్ల దక్షిణ వెల రూ 1-4-0. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

యూదులు హుస్సేను గారును ప్రకాశం గారును 21-5
 లేదీ తొడలుండి అల్లులూర్చియు కలసిగడివల మధ్యగ్నాము
 బంతులదేరి వగ్ర మును నెల్లొని 'ప్రేంయా' బిలేఖకును ప్రాయా
 ముక్కాను.

మౌలానా మహమ్మదాలీగారు

జాన్సిలో సన్మానపత్రము

ఈ నెం. 20 వ తేదీన జాన్సి మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలువారు మౌలానా మహమ్మదాలీగారికి సన్మానపత్రమును పంపించిరి. మహమ్మదాలీగారు ప్రత్యక్షమున నొసంగిరి. జాన్సిలో మరణసంబంధములకు ఊరేగింపులు నిర్వహించునట్లుగా జరిగినది. కాంతి కలుగుచున్నది. (ఆ. ప్రె)

బొంబాయిలో ఘనమగన్వీతము

నిన్న (28 వ తేది) సాయంత్రము బొంబాయిగర మన సమావేశమున గొప్ప బహిరంగము జరిగినది. ఆంధ్రలో మహమ్మదాలీగారికి ఘనమగన్వీతము స్వాగతమిచ్చినది. మహమ్మదాలీగారు సకాలము నకు సభకు రావలసి పోయిరి. 1 1/2 గంటలసేపు ఆలస్యము చేసి వచ్చిరి. అధిమగ జాలస్యము కలిగిన అచటచరిన వేలకొలది సభ్యులు కొంతగా వేచియుండి వారు రాగానే ఘనమగన్వీతము చేసెను. మహమ్మదాలీగారు దీర్ఘ సంభోధనవ్యాసమును గావించిరి. "మరణసంబంధమునకు జాతిసంబంధమును గూడ వైకల్యము కలుగలేదు. మనకు గాంధీ మహాత్మునితో కలిసి నాడుదు. ఇతని నాడుతున్నప్పుడు ను మహాత్ముని కీడుగా గాన మహాత్ముని కీడుదలచేయించుటకు మనము సిద్ధులను బూనలేదు. భారతీయుల కిదిగిరి భావమును మరియొకటియే. స్వరాజ్యమే మన మరము. మనకేదరిగిరి ప్రతిభిభింధ యొక్కటియే. కలము. దేశముమహాన సభయే మనదేశమున కింతటికిని ప్రధాన ప్రజా ప్రతినిధి సభ. మన కందరికిని ఒక్క జాతీయతే కలదు. మహాత్ముని భారతీయతయే. గాంధీ మహాత్ముని సొలనండి వచ్చుకొను ఊరేగింపును ఉత్సాహమును అనుచితములు. ఆజ్ఞానులచేతనే మనవారు మరణముకొనుకొట్టామనుచున్నాడు. అన్ని మరణముల వారికిని వివిధ మరణములు కలిగించుటయే మన ప్రధానాశయము. కుద్ధి సభలు హిందూసభలు, కాసంఘములు వెళ్లు విషయములకు గావున, కాసంఘములను విడుచుట, అందులకు సుస్థియు కాక పోవుట మున్నగువిషయముల చాల నిరసించబడినదియున్నది. తేలియు నిర్వాహవిధానమును గూర్చియు గాంధీ మహాత్ముని విడుదలను గూర్చియు దీక్షలు జరుగలేనని మహమ్మదాలీగారు నుడిచిరి. (ఆ. ప్రె)

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రానుగారు

అంత్యోప న్యాయము

జల్లుమందు వాడుకలన నీతి నశించి పోవుచున్నది. ఈ జలవాటును తొలగించుటకు వాడుకలన పట్టి ప్రయత్నము చేయవలెను. ప్రపంచమునా రందరము భారతీయులను పరిశ్రమించుచున్నాడు. విద్యార్థులు కలికత్తవీరి కలుపవలెను. ఆసాములో ప్రతిదినము జల్లుమందుమార్తె నిచ్చినగాని పంజేనుమని మూలము చెప్పిరి. ఓల్లంకు గూడ జల్లుమందును బలవంతముగ నలవాటు చేయుచున్నారని నాకు తెలిసింది. విద్యార్థులు ఇంట్లో రాకుండునై నూలుకడుకలనెను. కలికత్తవీరులైన మహాత్ములతో జట్టలను చేయవలెను. పాఠశాలలలో ఈ కడుగున క్రద్ధగా చేసవలెను. ఆసామువారు ప్రత్యేకించి భాషను నుంచుకొని నారకు ప్రకటించుమే గాని ఇది సంయోగముగ మన విషయమును మార్చునా వారు మరచుకొనరాదని ఆంధ్రానుగారు నుడిచిరి.

బరాజాతీయవాదులు

కాసంఘముల ఎన్నికలు

బరాజాతీయ కాసంఘ ప్రవేశవాదుల కార్యనిర్వాహక సభయే వారి ప్రవేశమున చేసిరి. భారత కాసంఘ ఎన్నికలను ముగిసిన ప్రతిభులను కలిపి. వెనుక మేము ఎన్నికలను బహిష్కరించితిమి. ఇప్పుడు మేమునుండి ఓటునిచ్చు స్వార్థకర్తలను చేపాడిరి. రాష్ట్రీయ కాసంఘము సంపూర్ణస్వార్థకర్తల మింగును లభింపలేదు. అధికము, యువవాదులు, సేన, ఉపాధ్యక్షులు, మున్నగు విషయములను గూర్చి భారత కాసంఘలోనే చర్చించవలసియున్నది.

మహాత్ముని భారత కాసంఘము నుండిన భారత ప్రముఖులతో పరిచయము కలుగును. అందుకలన మనకు భారతీయులకును మైత్రి ఆధికమగును. అనివాద ప్రకటించిరి. భారతీయులగుడ బర్మావారికే ఓట్లు యివ్వవలెనని భారతీయులలో కొందరుగూడ ప్రకటించిరి. బర్మావారికే ఓట్లు ఇవ్వవలెనని సంఘముల కధ్యక్షుడగు త్యాగీగారు, ఆ కటకల్లి వారాణసిరావు, ఎం. ఏ. ఎమ్. ఎఫ్. సి. గారు, బర్మాకాసంఘములకు మరికొందరు భారతీయులను రింగును దేయిరి. న్యాయపరిక వారును నాటుకొట్టి సభ్యులవారనుగూడ బర్మావారికే ఓట్లు నివ్వవలెనని. (ఆ. ప్రె)

గ్రీకు విప్లవము

రాజాపక్షమువారి ఆందోళనము

విప్లవ కారులచర్య

లండన్, అక్టోబరు 22:—ఎన్నికలు జరుగుచున్న సమయమున పత్రికలైన లెఖాపక్షములను నిర్వహించుటకు చాలమంది కోపాశకులై యున్నారు. ఈ కోపముచే విషమావస్థ ఏర్పడునని తెలియచున్నది.

వెలసినను నైపుణ్యములో నున్న ఉద్యోగులను ఇద్దరు నైపుణ్యములను విప్లవ కారులను చేయుచున్నారని వారిని ఖండించుచు స్టాన్లీరానుగారు ప్రకటించును గావించిరి.

ఈ నైపుణ్య తిరుగుబాటునకు రాజాపక్షములకులైన మోటాకాన్ సేనాని కారకుడు. వార్తాపత్రికలెఖాపక్షములకులైన వివరములు తెలియకు లేదు. వివరములచే విప్లవ ప్రకటనములు విప్లవ కారులచే పండిపెట్టబడెను. నైపుణ్యముల కప్పుదారిని దింపుటకు ఈ యుద్ధమును ముగియమిది గావనచున్నారు. ఈ యుద్ధమును వెలిబులిస్తు పక్షమువారిచే ప్రారంభింపబడినను చున్నారు. రాష్ట్రీయ పక్షములను తిరుగుబాటు కొని. విప్లవ కారులు ఎన్నికలలో న్యాయము కలుగనిమిత్తము ప్రస్తుత ప్రభుత్వము రాజీనామా చేసవలెను.

తిరుగుబాటునైన నైపుణ్యము చాలమంది నైపుణ్యములో మరల కేరుచున్నారనియు, అధికారులు వారిని మోసపుచ్చిరియు తెలియచున్నది. ప్రతివిప్లవ యుద్ధమునకును తమకంతమాత్రము సంబంధములేదని వెలిబులిస్తు పక్షమువారు తెలుపుచున్నారు. మోటాకాన్ సేనాని, ప్రతిపక్షవార్తాపత్రిక కార్యనిర్వాహకులు అధ్యక్షులయిరి. నాకాదక్షులు మరలరెపటలములు ప్రభుత్వము పక్షముననే యున్నవి. నైపుణ్యమును ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. ప్రతిపక్ష వార్తాపత్రికలను పట్టుకొనిరి. చాలకుండిని అరస్తులేనీ. మేటకన్ను సేనాని, వాని అనుచరులు కప్పించుకొని పారిపోయిరి. ఏదెన్ను నైపుణ్యములో పరిస్థితులు ప్రకటించునో యున్నవి.

విప్లవ కారులు రాజా మరల అధికారమునవహించి క్రొత్త ప్రభుత్వమును ప్రకటించనిచో దేశములో యుద్ధము కలుగక మన దరిధియపెట్టుచున్నారు.

కేసరి-రత్న త్రయము.

లోధ

గర్భాశయ రోగనివారిణి.

శ్రీలక్ష్మి గలుగు ఋతుశూల, బహిష్టి కాకుండుట, అకాల బహిష్టి, మైల జాస్తిగాను, తక్కువగాను పోవుట, కుసుమ రోగము, సంతానహీనత, కత్తహీనత, మలబద్ధము, నూతికా వాతము, కీళ్లనొప్పలు, అరికాళ్లు, అరచేతులు మంటు మొదలగు శ్రీమర్మవ్యాధులను కుదుర్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 2-0-0 చిన్నది రు 1-10-0

అమృత

రక్త శుద్ధి ద్రావకము

ఇది రక్తహీనత మలబద్ధము, అతిర్దము, కీళ్లనొప్పలు, సోమరితనము, మేహావ్రణములు, నుఖసంకటములు, నిస్సత్తవ, కడుపులో మంటు, మొదలగువ్యాధులను నివారించి కఠిమునకు కాంతిని ముఖమునకు లేజున్నును ఇచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 2-0-0 చిన్నది రు 1-10-0

అర్క

జ్వర నివారిణి

బుడ్డి 1.3 రు. 1.0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,

పోలీసు కమాండరు రోడ్డు.

ఎగ్మూరు, మదరాసు.

ఏలూరుటవున్ సర్వీసెం143 గల మేడలాటరీ

15 అక్టోబరు 1923 తారీఖున జారీచేయబడిన G. O. నెం 443 రు ననుసరించి ఏలూరు పుర మండలములో కారవసీయుల సమక్షమున 4 వ. నవంబరు 1923 తేదీని పై మేడలాటరీ కల్పబడును.

మరా:—లాటరీ పర్యవసానము గెలుపొందినవానికిమాత్రమే ప్రత్యేకముగా వెంటనే తెలియపర్చబడును. తదితరులకు హిందూ, స్వరాజ్య, ఆంధ్రప్రదేశ్ కలద్వారా తెలియజేయబడును.

ఇట్లు, మాటూరి సర్వేకం, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా. ది 28-10-1923.

ప్రకటన

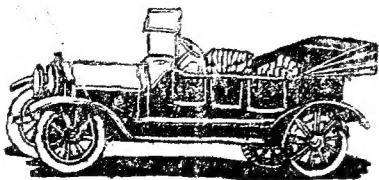
ది ముద్రాను ఆయుర్వేదక్ ఫర్మసి, లిమిటెడ్.

ముద్రాను, మౌటుకోడ్డునందుకు మెసర్స్ టాకర్ అండునానువారి ధరమునకు ప్రకటనమునకు నెం 2/1 రు ధరన మదు ముద్రాను విస్తారు చేయబడినదియు, అక్టోబరు మాసమునందే కర్తరు, ప్రధానైక్యలు నగు ఆయుర్వేదరత్న మండి డాక్టరు ఎఫ్. వి. శ్రీరామాచార్యులు, పి. హెచ్. డి. ఎస్. సి. గారు ప్రతిదినము ఆదివారము, మొవైనములందుగూడ ఈడితర తెలుపబడిన కాలములందు అచ్చట కో.ఎలను పరిశీలి, వారికి సహ నొసంగెదరు అని మేము ఇందుములముగా ఎల్లరకును తెలియజేయుచున్నాము.

1/2 హిందూవాడు, ముద్రాను, } ఉదయము 7 గంటలనుండి 10 గంటల వరకు
2/1 హిందూవాడు, ముద్రాను, } సాయంత్రము 4 గంటలనుండి రాత్రి 7 గంటలవరకు,
హెచ్. డి. ఎస్. సి. } మ. 10 గంటల 30 నిమిషములవరకు,
44 గోవిందస్వామి వీధి జార్జ్ టౌన్, ముద్రాను. } సాయంత్రము 8 గంటల 30 నిమిషములవరకు.

మోటారును నడుపుటకు నేర్పబడును.

దూర దేశమునుండి వచ్చు విద్యార్థులకు ప్రత్యేక సదుపాయములు గలవు.

ఆన్ని భాషలలోను ఉపన్యాసము లివ్వబడును.

సరళతచేత క్రొత్తగా నుడింపబడిన మా ప్రాప్తిక్కు ఆంధ్ర, ఆరవ, ఆంగ్లభాషలలో గలవు ఏది కావలయునో తెలుపుచూ ఒక అణాస్తాంపు పంపిన కంపబడును.

శ్రీ రాం మోటారు స్కూలు,

1/28, మూకర్ నల్లమత్తునీధి, జార్జ్ టౌన్, ముద్రాను.

సాహిత్య వార్తలు

టి. ఎస్. కృష్ణమూర్తి, మదరాసు రైల్వేజనరల్ బ్రాంచి మేనేజరుగారు శ్రీశ్రీ ఉదయకు మదరాసు వచ్చిరి.

పేటకుగాంధీ నేతపరిశ్రమాలయము:—విన్నతి దినము పీఠ 7 గజములచావు యా 7-30 లకు విక్రయించుచున్నారని ప్రకటించబడినది. ఏడున్నర గజముల చావు 7-30 యాపాయిలని చెబుతున్నారు.

పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి ఆయుర్వేదాశ్రమము:—పురజనల సదుపాయమునకై వై ఆయుర్వేదాశ్రమము అధికారులు తమ బోధనలు వైశాల్యముగా నిరూపించుట కంపెనీలోనుండి విక్రయించుట ఏర్పాటుచేసిరి.

తెలిగ్రాఫు ప్రకటన:—జపానులో తెలిగ్రాములు కంపువారుగాని, పుచ్చుకొనువారుగాని, కోయేదములను అటువాదకు చేతులకొని యిదివరకు ప్రకటించిన ఉత్తరపును టోకయో, యోకోహమా, సమిప పొండులకు సంబంధించినంత వరకును ఉపసంహరించుకొనినారు.

చెన్నపురి రాజధానికళాశాల - ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము

శ్రీమతి. యాదవినీ పూర్ణతిలకమ్మగారి ఉపన్యాసము:—తెలుగు (25 వ తేదీ గురువారము) పాఠశాలము 4 గంటలకు రాజధాని కళాశాలయందు జరుగు సభలో “హిందూ యావతి” కల్పితానందాచార్యులు గారి శ్రీమతి యాదవినీ పూర్ణతిలకమ్మగారు ‘శ్రీవిద్య’ను గురించి ఉపన్యసించినది. ఆసభకు శ్రీయంత ఆదిత్యాది సోమనాథరావు పతులుగారు అధ్యక్షత వహించినది. ఎల్లరు విచ్చేయుపార్థికులు లోకార్థమ్మగారు మాట ప్రాసించిరి.

అఖిలభారత ఆయుర్వేదసమావేశము:—అఖిలభారత ఆయుర్వేద 15 వ సమావేశమును కొలంబోలో జరుపవలెనని ఆచార్య ఆయుర్వేదవైద్యులు ఇరవయ్య కోరి యుండిరి. ఆయుర్వేదసమావేశాలనా గంభీరము నమ్మించిరి. గాన, ఆసమావేశము ఎప్పుడు జరుపవలయు నను విషయము:—ధారణజేయుటకు మంజులయొక్క చిరస్మర్యాచార్యులసభ అక్టోబరు 27 వ తేదీ కలెండరుసూచించుచు 4-80 గంటలకు మహామండలి కార్యాలయము, మంజులయొనగు జరుగును. సభ్యులెల్లరు విచ్చేయు ప్రార్థనలు.

ఎమ్. దొరస్వామిఅయ్యంగారు కార్యద్య.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘసభ

నవంబరునెల 11 వ తేదీన కాకినాడలోజరుగును:—ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘసభ నవంబరునెల 11 వ తేదీన కాకినాడలో జరుగును. ఈసభలో చర్చింపబడు విషయములు యందు వివరింపబడు నని కార్యద్య అ. కార్యోపసంఘ గారు ప్రాసించిరి.

బెంగళూరులో విత్తతువివాహము:—అక్టోబరు 22 వ తేదీ సోమవారమునాడు బెంగళూరు (బెన్గాళూరు)లోని శ్రీమత్ ఎమ్. పద్మావతిదేవిగారు గారికిని శ్రీమతి పద్మావతిమ్మ (మదరాసు) గారికిని వివాహము జరిగినది. బ్రహ్మచరిత్రచారణలు శ్రీ. పి. ముప్పయ్యమ్మగారు వివాహతంతు జయ్యవరకుగా జరిగిరి. కలవరకు శ్రీమతి పురమణి విచ్చేసిరి. వివాహము 1872 మదరాసు 8 వ కాసముగిరిద రిజిస్టర్ అయినది.

శిశుప్రదర్శనము:—విష్ణులో శిశురీడింగ్ గారి ప్రోత్సాహముతో వైద్యుల నము జరిగెన మూడవవార్తగా జరుగను. శిశురీడింగ్ గారు బాగుగా పెంపందిరి కలుపున కొక వేదికపరమును ముహూన మొనగెదరు. ఇదియునుగా ప్రోత్సాహ మొనగెద రని లిలపబడుచున్నది.

బెనారీ దోవాజర్ మహారాజగారు బెనారీలో 19 వ తేదీన, చక్రవర్తి మహారాజగారు చక్రవర్తిలోను చనిపోయిరి.

కాననసభల ఎన్నికలు

గుంటూరుమండల కాంగ్రెసు సభ్యులకు హెచ్చరిక

భారతకానన సభకును రాష్ట్రీయ కాననసభకును అసభ్యులుగా నిలవినవారికి ఓటు యియ్యవలెనని కోరుతు గుంటూరు మండలమున ఆంగ్లేయవారును కొందరు బోధించు చున్నారని తెలిసినది. అటుల బోధించుచున్నవారు కృత్రిమ మార్గముగా పనిచేయుచున్నారని కాంగ్రెసు సంఘమువారును బోధించుటలేదు. అటు బోధించువారు కాంగ్రెసు సంఘమువారి ఉత్తరగృహకారము బోధించుటలేదు. ఈ కాంగ్రెసు సంఘమునకే క్రియాశీలత సుబంధ మేమియు లేదని శేష ఓటర్లకును కంఠవాదుల కందిరినగుడ తెలియజేయుచున్నామని గుంటూరుమండల కాంగ్రెసుసంఘ కార్యద్య ప్రకటించెను (కందివార్త).

శ్రీయంత త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరిగారు స్వరాజ్యసమితియువారి నియమముల కంగీకరించితిమని ప్రకటించిరి

గుంటూరు మండలమునండి చెట్టరాష్ట్రకాననసభస అభ్యర్థిగా:—నిలవరాష్ట్రుల త్రిపురనేని రామస్వామిచౌదరిగారు తాను స్వరాజ్య సమితివారి అభ్యర్థిగా నిలిచిరి (ప్రకటించిరి). స్వరాజ్యసమితివారు నిర్ణయించిన ప్రకారము వారి నియమాలను అంగీకరించునని ప్రాసించిరి. గాన గుంటూరు మండలమున కాంగ్రెసు సభ్యులకే ఓటు నియ్యవలెనని ఓటర్లందరును చౌదరిగారికి ఓటునియ్య కొరతమని విజయవారి రంగాచారి గారును ఉన్నర ఓట్టివారా నుగారును శేష గుంటూరు నుండి మాట తంతువార్త నందిరి.

లోకలభింధు ఉద్యోగులచర్యలు

శేష కృష్ణమండలమున నుచారము చేయుచున్నా. లోకలభింధు దివ్యమెంటు తాచేవారి ఉద్యోగులను ఆ బోధులతో సంబంధము గలవాడను ఓట్టునియ్యమన జనిచేయి నుడదని దొరకాచువారు ప్రకటించినను యా యుద్యోగులలో కొందరు చాటుమాటుగను కొందరు బహిరంగముగను ఓట్టునియ్యమన జనిచిరి. ఆ సభ్యులకు వి:యోగించుచునే యున్నారను సంగతియు నన్ను బాదించుచునే యున్నదిగాని వీరియల చేయుటకు నట్లు నిశ్చించి ఓటర్ల సరము అని ఓటర్ల ఓటులను తీసిపొందుట తిరిగివార్త నంపెను.

మితవాదుల మహాసభ

పూనానగరమున డిశంబరులో జరుగును

మితవాద వత్తువారి మహాసభ డిశంబరు నెల 12వతేదీన వారమున పూనానగరమున జరుగును. సభాధ్యక్షులుగా నుండుటకు 10 తేదీనవాదరు సభాగారిని కోరెదరు. సర్వ హరము జీవించియోగారు సభ్యాసంఘాధ్యక్షులుగా నుండును. (అ. వె)

బీహారు స్వరాజ్యసమితి

రాష్ట్రీయ కాననసభకు ప్రతినిధులను కంపరు:—బీహారు రాష్ట్రీయ కాననసభకు సభ్యులగువారి సంఖ్య అల్పముగా నున్నది. రాష్ట్రీయ కాననసభకు సభ్యులగువారి సంఖ్య అధికముగా నిలుచుటలేదు; కాన వారు పొట్టులో భవేసి రాష్ట్రీయసభకు ప్రతినిధులను పంపరా దనియు భారతకానన సభకు మార్గము పడవననియు తీర్మానించిరి. (అ. వె)

అమృతసరు ఖిలాఫతు కార్యద్యులను

బామినామమీద నదిలిరి:—అక్టోబరు ఖిలాఫతు సంఘకార్యద్యుల కద్దరి 22 వ తేదీన బామినామమీద నదిలిరి. 80 వ తేదీన కలు విలరణ జరుగను. (అ. వె)

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు

మరల తిరుగ బెట్టినది:—సోలనులో గోరేనీ దేవిగారికి కొంచెము గుణము కని బడుచుండగా మరల బెట్టు చాల తిరుగ బెట్టినది. ఈ నెలఖిలాఫతు చాలవరకు ఆగోరము కలుగ ననియు నెమ్మదిగా నామ బొంబాయికి వెళ్లి తిరుగబెట్టెను తెలియచున్నది. (అ. వె)

అ. భా. ఖిలాఫతు మహాసభ

చేతభక్త వేంకటప్పయ్యగారి ప్రకటనము

అఖిలభారత ఖిలాఫతు మహాసభ కాంగ్రెసు మహాసభ తోపాటు డిశంబరునెలలో కాకినాడలో జరుగును. ఆంధ్రరాష్ట్ర ముందు మహాసభయందుకు సంఖ్యయు, భవమును పలుకుబడియునుగా హిందువులకంటె తక్కువగానే యున్నది గాన యాఖిలాఫతు మహాసభ జయ్యవరకుగా కొనసాగుటకు హిందువుల మగు మనము మనమహమ్మదీయ సోదరులకు తోడ్పడుట మనకు ముఖ్య కర్తవ్యమైయున్నది. ఆంధ్ర రాష్ట్రమున నిదివర కెన్నిదనుగాడ అ. భా. ఖిలాఫతు మహాసభ జరుగ లేదు.

మాలానా మోతాలిగారి కథకు అధ్యక్షతవహించెదరు:—చేతభక్తవేంకటప్పయ్యగారు నుండియు ముద్రాపకుల మహమ్మదీయవాదుల లాసభకువచ్చెదరు. హిందూ మహమ్మదీయమైతి ముకత్యరసము అటుల కాంగ్రెసు సభ్యులందరును భూమిని నిలువ్నారు. కాన ఆంధ్ర రాష్ట్రము గాన దీని ప్రామాణ్యము గుర్తించి మహమ్మదీయసోదరుల కధిమముగ తోడ్పడగోరెదరు. ఆంధ్రచేతభక్తవేంకటప్పయ్యగారు సంఘముల వారును ప్రచారకులును (కద్దలో పనిచేసి విరాళములను పడయుటలోను సభ్యాసంఘసభ్యులకుచే నట్లులోను మహమ్మదీయ సోదరులకు తోడ్పడగోరెదరుని చేతభక్త వేంకటప్పయ్యగారు లెంత వార్తనందిరి.

అసెంబ్లీ ఎన్నికలు

మధ్యరాష్ట్రములవారు డిశంబర్ 15 వ తేదీలోపున అసెంబ్లీ ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవలెనని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

మహాసూదుల కల్లరలు

కొన్నాళ్ల క్రిందట కొందరు మహాసూదులు (జమాకత్తర్ల కాలిగారు)ను నిహయలపై బాంబులు వేసిరి. ఇరవయ్య భా. శ్రీమతి వైశులు చనిపోయిరి. మరి యేడుగురికి బెన్గాళు తగిలెను.

నిలగిరిరైల్వే చికిషోవులు

గ్నామలన బెల్లారీలో ప్రభుత్వమున నెరి రైల్వేలైను ను లిపోవుటచే తిరిగి ప్రకటన గావించబడువరకు మిట్టపాలకం మామూల ప్రేమలమధ్య రైల్వే నడువ వని ప్రకటించబడినది.

బానూర్ మెట్టపాలెమ్ ప్రేమసభమధ్య రైల్వే నడచుచున్నది. 7/12 వ మైలుకడ ప్రయాణికులను వేరుబండిలో వెక్కిరించెను.

ఏ. పి. జోసెఫ్ గారు యం. డి. సి. (రంగున్) 12 లకుల బి. జి. పీ. ప్లెన్లను కొనవినయమున కొట్టాట్టుకు భిన్నముగా ప్రకరించి తమకు 454128 రూప: వచ్చును తిరిగించినారు కావున అట్టివచ్చును రాబట్టుకొనుటకై బెంగళూర్ నాగపూర్ రైల్వేంపెనీ 8 రైలు రంగున ప్రాకార్యుల వేసిన వ్యాజ్యము డిశంబరు 17 వ తేదీన విచారణకు వచ్చును.

దేవాదూర్ మున్నూరి ఎల్లెక్కోట్ ప్రాంతంపెనీలో నాగ మహారాజగారు వెద్దవటాజారు లగుటచే క్రమక్రమములందు చిట్కె లిట్టించునేమో యని భయ మొదపె నునాని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞాతతో సుస్థాపిత అట్టిక్కోట్ ప్రేటర్ వాటాల మొత్తము కల్లించి యందుకుటచిక్కెయియు కలుగదనియు వర్తమాలు నుగిసిన వెనుక పని ప్రాంతంపెనీల ననియు కంపెనీవారు ప్రకటించుచున్నాడు.

కృష్ణాజిల్లా కన్నకం తాలూకా ముంటాడ (గామం) లో కాపుసంఘ మొకటి స్థాపించుడెను. కొడేబోయిన బస రయ్యగారు, యా పిచ్చయ్యగారు, గోకరాజు శ్రీరాములుగారు యీ కద్దలయ్యగారు, చిట్ల కొటయ్యగారు సంఘాధ్యక్షులని నూర్చి ఉపయోగించిరి. దీనివిర్యాధులకు విద్య కేర్పించగలములకు కొంత ధనమోయును కావలెనని. ఇంకా కానున్నది, అని ఒకత ప్రాయశున్నాడు.

అలవాదూర్ ప్రాకార్యుల నెలవల్లెల పినక 22 వ తేదీ తెలుగుదెను. గి. పి. సి. బెన్గళూరు పించు పుచ్చుకొనగా కాకానాగే బెట్టుకు వెన్గళూరుగారు కచ్చిరి.

తెలంగాణ ప్రభుత్వం
సంధ్య పత్రిక
తే. 24 అక్టోబరు 24 వ తేది
బుధవారము

వివరిత సిద్ధాంతము

నేక ప్రభుత్వాలకిని, స్వల్పసేనానికని ఎట్టి సమాధానము గుర్ర దయ్యర. రూటరు తంతి వార్తల ప్రకారము, దక్షిణాఫ్రికా మాత్రము తన కట్టును విడువ దనియు, బంటరిగ నయినను భారతీయులతో పోరాడు ననియు చెలియుచున్నది. భారతీయు లధిక సంఖ్యతో నున్నది దక్షిణాఫ్రికా యందు. భారతీయు సమస్య విషయమును దాల్చి నది దక్షిణాఫ్రికా యందు. దక్షిణాఫ్రికాలో గనుపించిన ద్వేషభావమే, కెనియా యందు గూడ వ్యాపించిన. దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయుల స్థితి చక్కబడ నిది, ఇతిరప్రాంతములలో నేతీరున జరిగినను, లాభ ముండదు. నెనుకటి ఇంపీరియల్ సమావేశమునందును, దక్షిణాఫ్రికా యే భారతీయుల హక్కుల కడ్డుగా నిలిచెను. ఈ మారును దక్షిణాఫ్రికా యే ప్రజాకత్తియు గనిబలుచుచున్నది. సామ్రాజ్య గౌరవము గూర్చియు, ప్రపంచశాంతి గూర్చియు పెద్దకబుర్లు జెప్పేది జూరల్ స్పెక్టగారు, సామ్రాజ్యములో సంతోషము మగు హిందూదేశము విషయమై సరస్వతీభావము జూపుట, అసంగతము. కాని, జూరల్ స్పెక్టగారి సని ప్రయోజన మేమి? కెనియాదేశము, బ్రిటీషు వారి కరిపాలనమునందే యున్నది గదా? దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము కన్న బ్రిటీషు ప్రభుత్వము ఉదారభావముతో మెలగ గూడదా? తెలుపునలుపు విభేదమును తాను పాటించ నని చెలుకగూడదా? కెనియా తెల్లవారు సంకుచితము గ బ్రవర్తించినను, సామ్రాజ్యభారమును హించుచున్న ఇంగ్లండు ఎక్కుడు విశాల దృష్టి జూపి, భారతీయులను సంతృప్తిపరుకగూడదా? తమ కల్యాంతప్రియుడను, మితవాదమునకు పెట్టని కొటయు, ప్రబల సామ్రాజ్యాభిమానియు నగు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి హితమును సయితము త్రోసెబుచ్చి, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు కెనియా నిర్ణయము నంగీకరించి, తెల్లవారలకు చేయూతి నొసగుట బట్టి, హిందూ దేశముపై నన్ని భాగముల వారను సవతితల్లిప్రేమ జూపుచున్నారని విదిత మగుచున్నది. తన చేతికంద నున్న క్రొను కాలనీలలో భారతీయుల జన్మస్వత్వములను గుర్తించుటకు ఇంగ్లండ్ వెనుదీయుచుండ, దక్షిణాఫ్రికా విపరీతముగ ప్రవర్తించుటకు దాశ్చర్యమేమి గలదు? సిద్ధాంతమునందొంటి యంగీకరించి, ఆచరణయందు నున్నజాబ్బులకు బహుళ, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము మొదలునె నున్నట్టివది. ఇది కొంతవరకు మేల. తెలుసని యిట్లుండ గలచి, గంభీరముగ భారతీయుల కంగీకరించి, ఆ పిమ్మట ఎప్పుటి యాట లాడుచుండుటచే, భారతీయులకు గలిగెడి ఆశాభంగమునకు పరితేక యున్నది. స్పెక్టగారు రలుల గా, ఎట్ల గా క యున్నాడు.

ఇట్టి పుష్కల వివాదము. కొంత మేలనయే లోచించుచున్నది. సప్రభుత్వ ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సులో సాల్మాను, భారతీయుల కష్టములేదు. కెనియా నిర్ణయమునకు భాగతీయులకు గలిగిన ఘోరావమానమునకు లిమ్మట, వారెవరును సామ్రాజ్య సమా

వేశములాగాని, సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునందుగాని సాల్మానుట, అక్రమముగ నుండును. ప్రజాభిప్రాయమునకు విరద్ధముగ సప్రభుత్వ సామ్రాజ్య సమావేశమునందు సాల్మానుచున్నారు. ఏదియో రీతిగ నొక సమాధాన తీర్మానమును ఇంపీరియల్ సమావేశము వారిచే సంగీకరింపజేసి, కొంత లాభమును గనుక అటుటకు సప్రభుత్వ ప్రయత్నించుచున్నట్లుల దోచును. వీరి యత్నములగూర్చి రూటరు ఎప్పుటికప్పుడు వార్తల బంపుట యొక విశేషమని ఎంచవచ్చును. భారతీయులను శాంతిత్వం గావించుటయే, ఇండియన్ ఫోర్డేజ్ మై యుండును. సప్రభుత్వ సూచనల ప్రకారమునను నేమి లాభము గలుగును? నెనుకటి ఇంపీరియల్ సమావేశమునం దంగీకరింపబడిన భారతీయు సమానత్వపు తీర్మానమును, ఏ యే రాజ్యము లెంతవరకాచరిణలో బెట్టుగలవో కనుగొనుట కుకసంఘములు నియమించబడవలెనని, సప్రభుత్వ కోరుచున్నారు. వీరి కోర్కె యంగీకరింపబడినను, గలిగెడి ఫలమేమి? భారతీయుల హక్కులను తాను గుర్తి పనని దక్షిణాఫ్రికా ముందే చెలిపి, సాదియ మను నివర్తిజేసినది. మిగిలిన రాజ్యము లీ తీర్మానము నంగీకరింపట కెట్టి యభ్యంతరి ముండజాలదు. కస్తురి వివాద మేరీరునయినను అంతరించుటయే వారికి గావలసినది. ఉపసంఘముల విచారణ జరిగిన పిమ్మట, యేలీయా, కెనడా మొదలగు రాజ్యములు సమానత్వపు తీర్మానమును తాము కొంతవరకే కొనసాగింపగలమనియు, పూర్తిగా నాచరిణలో బెట్టుట కిబ్బంతులు గలవనియు చెలిపి, తుదికు మసిబూసి మారేడుకా మ తేయవీలగును. ఆచరణయందు, దక్షిణాఫ్రికా ఎటుల బ్రవర్తించినో, ఈ రాజ్యములును తుదకటలనే బ్రవర్తించవచ్చును. సప్రభుత్వ తీర్మానమునకు, మితవాదు లెవరయిన సంతోషించెదరేమోగాని, ప్రజాసామాన్య మేమాత్రము సంతృప్తి జెందజాలదు. భారతీయు లొక ధర్మమునకై పోరాడుచున్నారు. చేతనగుచో, ఆధర్మమును అధివేశ రాజ్యము లంగీకరించునటుల జేయవలెను. అంతియకాని, కొరగాని సమాధానములకును, మంత్రాంగములకును తాపులేదు. అధివేశ రాజ్యముల వారి ఎదుట, నైచ్యము నభినయించవలసిన యవసరము, హిందూదేశమున కే మాత్రము గనుపించదు.

ఇంపీరియల్ సమావేశ తీర్మానములకు, అందు జేసిన వా రెల్లరును బద్ధులని ఎచుచో, దాని కనుగుణముగ వ్యవహారమును జరుపవలయును. అందుకు మూడుగ, ఇంపీరియల్ సమావేశ తీర్మానము నొకవరకు ఆచరణలోనికి దెచ్చుట వీలగునో మరల కనుగొనవలయునని కోరుటకన్నను వివరీత వర్తనము జేరుండబోదు. ఆచరణ యోగ్యములుగాని తీర్మానములను ముందేల గావించవలయును? ఆ పిమ్మట వాని సాధ్యతనేల శంకింపవలయును? ఇంపీరియల్ సమావేశ తీర్మానముల నే భాగ ముల్లంఘించునో, ఆ భాగము నుచిత రీతిని దండించుట కేర్పాటులుండవలయును. సప్రభుత్వ తీర్మానము, ఇంపీరియల్ సమావేశ తీర్మానముల నుల్లంఘించువారికి మరంత ప్రోత్సాహ మొసగుచున్నది. పానస్పర్శనున్నది నున్నటుల జెప్పినందులకు స్పెక్టగారిని గారే, అభినందనార్హులుగ గనుపించుచున్నారు. స్పెక్టగారిొక వివరీతసిద్ధాంతమును సూచించిరట. ఒకయధివేశ రాజ్యముండలి జనులకు, వేరొక యధివేశ రాజ్యముందు పౌరస్వపుహక్కులుండవని స్పెక్టగారు నడిపినటుల, విదేశవార్తలు చెలుపుచున్నవి. ఈ సంగతి నిజమగునో, సామ్రాజ్యవిభిన్నమునకు స్పెక్టగారి

సూచనల కన్న అనుకూలమార్గ ముండనేరదు. ప్రాచీనకాలమున రోమును పౌరస్వపుహక్కులు అమూల్యముగ నెంచుచుండెడి వారు. రోము సామ్రాజ్యములో నెక్కడకు బోయినను, పౌరునకు గల హక్కులు లిచియుండెడివి. అట్టి స్థితి బ్రిటీషు సామ్రాజ్యములో గనుపించుట లేదు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్య పౌరుడగు భారతీయు డే రాజ్యమునకు బోయినను, భ్రష్టుడగుచున్నాడు. అతని హక్కులు నిర్మూలించబడుచున్నవి. ఇట్టి దుర్లభ సనుభవించెడి భారతీయునికి, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యముపై నెట్టి యభిమాన మేర్పడును? ఇందుకుదోడుగ ఒక రాజ్యములోని పౌరులకు, వేరొక రాజ్యములో పౌరస్వపుహక్కులుండవని నిరారణముగచో, సామ్రాజ్యబంధ మే ముండను? సామ్రాజ్యమున సభ్యులయినంతమాత్రమున కలిగెడి ఎక్కుడు హక్కు లేమి గలవు? ఒక రాజ్యము వేరొక రాజ్యముపై ద్వేషము పెంచుటకును, పీని మధ్య పరస్పర కలహములు చెలరేగుచుండుటకును, సామ్రాజ్యసంయోగము విచ్ఛిన్నమగుటకును, స్పెక్టగారి సిద్ధాంతము త్రోవజూపును. ఇంపీరియల్ సమావేశము వారి సిద్ధాంతమును మన స్ఫూర్తిగ నంగీకరించుచో, ఆ సంగతిని తెలియజెప్పట లాభకరము. మునుగులోగ్రద్దులాట వలన ప్రయోజనముండదు. సత్యము పరిస్పృహమయిన పిమ్మట, భారతీయులు తమ భాషికరవ్యము నెక్కుడు స్పష్టముగ నిర్ణయించుకొనుట కవకాశ మేర్పడును.

రీడింగు ప్రభుత్వగారి ప్రసంగము

రీడింగు ప్రభుత్వగారి యువన్యాసపరింపరలను, అన్యాసియేటెడు ప్రెస్సువారు అడేవనిగ పంపుచున్నారు. వీని యన్నిటియందును, ప్రాత యభిప్రాయములే వెల్లడి గావించబడుచున్నవి అకాలీల నిదివరకేమి ఇక్కడెటు నిర్బంధించుచున్నవైఖరి, ప్రభుత్వమువారి మత తాటస్థమునకు భంగము కలిగించుచున్నదని, సామాన్యులయినను గ్రహింపగలుగుదురు. అకాలీలు తమ మతమునకు భంగము కలుగుచున్నదని భావించి ఎట్టి కష్టముల కయిన నోర్చి మతరక్షణకు బూనుచుండ, మత తాటస్థమును ప్రభుత్వము విడనాడలేదని, రీడింగు ప్రభుత్వగారు బలికనంతి మాత్రమున లాభ మేముండును? ప్రస్తుత మవలంబించబడెడి నిర్బంధములను విడనాడినచో, అటుల బలికన కొంత వడి ప్రయోజనముండును. లా, ఆర్డరుల గూర్చి ఎప్పుడును వ్యక్తపరుచుచుండుట, రీడింగు ప్రభుత్వగారి కాచారమైయుండెడు. కంజాబు హైకోర్టులో నుపన్యసించుచు, "లా"యొక్క స్వయామమును వీరు వివరించిరి. వీరి వివరణము, మామూలు హద్దులను దాటిబోలేదు. "లా"యొక్క కవిత్రలగూర్చి వీరు వ్యాఖ్యానము జేసిరి గాని, "లా"యొక్క నిజార్థమును వీరు గ్రహింపజాలక బోయిరి. ప్రజాభిప్రాయముపై "లా" యాధారపడి యుండ లెనను సామాన్యసత్యమును వీరు గుర్తించరయిరి. వీరు గుర్తించి యున్నచో, నేడు జరిగెడి నిర్బంధములు జరిగియుండవు. నూనెపన్నాతంత్ర్యములను హరించెడి, "లా", "లా" గానేరదు. "లా"కు సంకుచితార్థము గ్రహించుటచే, రీడింగు ప్రభుత్వగారు నిజస్థితిని గనిపెట్ట జాలకున్నారు. మరియొక పొంబాటు గూడ వారు చేయుచున్నారు. తామరిను న్యాయాభివృత్తి మనియే దలచుచున్నటుల, వారి యువన్యాసము సూచించును. రాజప్రతినిధి ధర్మమును, న్యాయాభివృత్తిధర్మమును ఒక్కటియే

యని మీరు భావించుచున్నట్లుల దోచును. అటు
లగుచో రాజకృతిని దోచుకొనును. న్యాయ
సాక్షిమలే కరిపాలనవ్యవహారములను జరుపుకొన
గలవు. రాజకృతిని దోచుకొనునట్లు, న్యాయాధికారి
ధర్మము వేరు. న్యాయాధికారి తమయెదుటకు దీసి
కొనివచ్చిన కేసులను మాత్రమే విచారించును.
చట్టము నందలి నాల్గుకొలను చాటిపోక, న్యాయా
ధికారి తన ధర్మమును నిర్వహించుచుండును. రాజ
కృతిని దోచి అటులగాదు. అధికారులు మా మూలముగ
దెలిపెడి సంగతులకన్న ముందుకు దృష్టిని ప్రసరింప
జేయవలెను. కేసులను, శాంతిరక్షణమును, న్యాయ
నిర్వహణము మాత్రమే వీరి ధర్మములు గావు.
లా, అర్హులకన్న, ఉన్నతపథమునకు వీరు తమ
దృష్టిని నిగడింపవలసి యుండును. ప్రజల
సౌఖ్యమును పెంపొందించుటయే, వీరు తమ ముఖ్య
ధర్మముని ఎంచవలయును. క్షేమములు
సంపదనమునండి బయల్పడి, మానవస్వ
భావమును, వీరు గుర్తించవలయును. బక్కాక
మారులా, అర్హుల నిర్వహణము ప్రజల కష్ట
ముల నివారణకేయవచ్చును. అట్టివి, లాజర్
రుల క్రింద యొడిగియుండిక, ప్రజాసౌఖ్యమును
పెంపొందించుటకును, వారిలో బెరిగిన యశాంతిని
బోధించుటకును రాజకృతిని పాటుబడవలసి
యుండును. ఈ సంగతిని రాజకృతిని గనిపెట్టి
నటుల దోచును. హిందూదేశపు కోర్టులలో
న్యాయకరిపాలనమునందు ఆలస్యము జరుగుచున్న
దట. దీనిని నివారించుటకై మార్గముల సరియు
టకు, అనుభవజ్ఞులగు నొక న్యాయవాదిని ఇంగ్లండు
నుండి రప్పించుటకు రిడింగ్ క్రభువుగా రేర్నాటు
జేసిరట. ఇందువిషయమై సలహా నిచ్చుటకు,
హిందూదేశమునందెవరు దొరకలేదుగాబోలు!

తాడిపత్రి మ్యునిసిపాలిటీ

సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టబడిన పిమ్మట,
మ్యునిసిపలు సంఘముల చారిత్రము గాంచిన, ఎట్టి
యభివృద్ధియు గనుపించదు. అధికారవర్గమువారిచే
నివి ఎప్పటివలె యాడింపబడుచున్నది. ప్రజాభిమతియు
నిరాకరింపబడుచున్నది. నిరంకుశత్వమున కీవి దుర్గ
ములగుచున్నవి. బెజవాడ, చీరాల మ్యునిసిపలు
సంఘముల చారిత్ర మించుకు ప్రజల తార్కా
ణము. తాడిపత్రి మ్యునిసిపలుసంఘ చారిత్రము
మరియొక నిదర్శనమై యున్నది. తాడిపత్రి
మ్యునిసిపలుసంఘ వ్యవహారములు ఎటుల శృతి
మించి రాగమున బడుచున్నవో, కే. శ్రీనివాసా
చార్యులు గారు దెలిపిన యదంతము బట్టి గ్రహించ
వచ్చును. మ్యునిసిపలు ఎన్నికలలో నెట్టి యక్రమ
ములు జరిగెనో, స్థానికప్రభుత్వమువారు వీనిని
గూర్చి ఎటుల యాచేయవలసిందో, సూచించబడెను.
తుద కెన్నికలు జరుగూడదని, కోర్టువారిచ్చిన
ఇన్ జక్షన్ నోటీసు గూడ నిరుపయోగ
మయ్యెను. తామెట్టి జోక్యము కలుగజేసికొన మని
ప్రభుత్వమువారు బదులు చెప్పిరి. ఇటీవల బెజవా
డలో నామినేషనులు తిరస్కరింపబడిన సందర్భ
ములలో ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసి
కొని యుండిరి. తాడిపత్రిలో గూడ నామినేషనులు
పెక్కులు నిరాకరింపబడినను, ప్రభుత్వమువారు
జోక్యము కలుగజేసికొన రియిరి. స్థానికస్వకరిపాల
నము, ప్రస్తుత పరిస్థితులలో నేటివీరకాయవంటి
దనుటకు సందియములేదు. అధికారులు ముగు
ద్రాల్లులాగుచుండ, స్థానికస్వాతంత్ర్యము రక్షితము
గాజాలదు. సంస్కరణశాసన మములులోనికి వచ్చిన
పిమ్మట, స్థానికస్వకరిపాలనము పరిపూర్ణత గాంచు
నని తలంపబడెను. కాని వెనుకటి స్థితి ఏమాత్రము

మారలేదని, ప్రస్తుతానుభవము తేటపరుచు
చున్నది. రాష్ట్రములందు స్వకరిపాలనము చేకూరిన
గాని, మ్యునిసిపలు స్వాతంత్ర్యము చేకూరదని
నానాటికి ధృవపడుచున్నది. స్థానికస్వకరిపాలనము
ముందుగ కభివృద్ధిజెందవ య ననుట, బండికి వెనుక
గట్టమును కట్టిన సామ్యముగను. కరిస్థితు లిటులున్న
ను, రీతి గుర్రభువుగారు వికారీవాడము గావించు
చున్నారు. మ్యునిసిపలు కరిపాలనలో జరిగెడి
యభివృద్ధి ననుసరించియే, పార్లమెంటు సభవారు
మరికొన్ని సంస్కరణముల ప్రసాదించు విషయ
మాధారపడియుండునట. ఇట్టి సంబంధము పీర్ల
పండుగకును, గోకులాష్టమి కిని ముడిపెట్టి
నటలుండును. సంస్కరణములు స్థానిక స్వకరి
పాలనాధికారములను విస్తరింపజేయక, ప్రజాభి
ప్రాయము నెక్కుట కవకాశములనియక, ప్రాతినిధ్య
ధములనన్నిటిని అటులనే నిలిపియుంచి, లోకలు
కరిపాలనమునందు ప్రజలు గనుక ఆడడి యభివృద్ధి
ననుసరించియే రెండవవంతరము నిరూపించబడు
ననుట, ఎంత పరిహాసాస్పదమో యోచింప
వచ్చును. స్వకరిపాలనమును నిరాకరించుట కన్నను
అనుకూలముగు కారణముండబోదు. లయింగ్
కర్మిసుగారు దెలిపిన సంగతిలో సత్యముగలదు.
స్వకరిపాలనము ముందుగను, స్థానిక స్వకరిపాల
నము తదనంతరమును స్థిరపడునని, మీ వెనుక
దెలిపియుండిరి. రాష్ట్రకరిపాలనమునందు సంపూర్ణ
స్వాతంత్ర్యము లభించనిది, స్థానిక కరిపాలనమున
స్వాతంత్ర్యము లభించుట దుర్లభముగను.

దక్షిణాఫ్రికానుండి వెడలగొట్టుట

దక్షిణాఫ్రికానుండి భారతీయులను వెడల
గొట్టుటకు చాలకాలమునుండియు ప్రయత్నములు
జరుగుచున్నవి. భారతీయుల హక్కులను నిర్మూ
లించి, వారికి నిలవ నీడలేకుండ జేయుటయగాక,
దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు ఐచ్చిక నిర్గమనముని
చేరుబెట్టి భారతీయులను దేశమునుండి బంపివైచు
చున్నారు. దీనినే ఐచ్చిక నిర్గమనముని దెలుపు
చున్నను, తుదకిది బలహీనమైన యగుచున్నది.
ఈరిహస్యమును గ్రహించక, భారతీయ ప్రము
ఖులు కొందరి సూచన నామోదించి, మోస
బోయిరి. ఐచ్చిక నిర్గమనము క్రింద, ఎట్టి మోసములు
జరుగుచున్నవో, సి. ఆర్. నాయుడుగారెప్పటి
కప్పుడు బయల్పరచి, ప్రజలకృతజ్ఞులకు సాత్తులగు
చున్నారు. భారతీయులను దక్షిణాఫ్రికానుండి
పంపివైచునపుడు, ప్రభుత్వమువారు అసత్యపు
వాగ్దానముల గావించుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికా
నుండి స్వదేశముకు బోయినవారికి, ఇండియా
ప్రభుత్వమువారు ఉద్యోగముల నిచ్చెరనియు,
వారికి పనుల గల్పించెదనియు, హిందూదేశము
నందు ఆహారము పుష్కలముగ నున్నదనియు,
మొదలగు ఆశల బెట్టుచున్నారు. కాని, హిందూ
దేశము జేయనప్పటికీ, ఈ యాశలన్నియు అడు
గంటుచున్నవి ఐచ్చిక నిర్గమనమున కీ వాగ్దానములు
చాలవనియు, ఇంకినునెక్కుడులాభముల జూపి భార
తీయుల నందరను దేశమునుండి పంపివేయవలయు
ననియు, అంగ్లదేశ పత్రక యొకటి ఇటీవల వ్రాసెను.
సి. ఆర్. నాయుడుగారు, మరియొక నిదర్శనమును
జూపిరి. మునిగాడు అను దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుని
ఐచ్చిక నిర్గమన మను చేరులో మాతృదేశమునకు
పంపగ, ఇక్కడనేమియు లాభము గనుపింపక మరల
నేటాలుకు బోవుటకు సానుభూతు గోరెను. అది
నిరాకరింపబడెను. డార్జిలా ముకు మాత్రము
స్వానుభూతు ప్రసాదించబడెను. అక్కడ నుండి
మొజాంబిక్కు కిరడు బోయెను. తుద కనేకవృ

ముల బడి, నేటాలు జేరగ. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభు
త్వమువారు వీరిని అరెస్టుజేసిరి. నేటాలు విడిచి
పెట్టవలయునని ఇరడు ఆజ్ఞాపించబడెను. ఇరడిక్కుగు
మద్రాసు తిరిగి చేరుచున్నాడు. భారతీయులు పలు
పురు, దక్షిణాఫ్రికాయందేబుట్టి నివాస మేర్పాటు
కొనిరి. తమ చెమ్మట యొచ్చి దక్షిణాఫ్రికాను వీరి
స్వర్గతుల్యముగ వినిరి వీరి యక్కర దీరిన
పిమ్మట తెల్లవారు వీరిని తరిమివైచుచున్నారు.
ఇంతకన్నను కృతఘ్నుల వేరుండునా? సి. ఆర్.
నాయుడుగారి కింకను హైందవ శాసనసభ
పైనను, ఇండియాప్రభుత్వసభ్యుని పైనను ఆశ
గలదు. కాని ఇది నిష్ఫలమని దెలుపనక్కరలేదు.
హిందూదేశమునకు స్వకరిపాలనము లభించిన గాని,
అన్యదేశములందు నివసించెడి భారతీయుల స్థితి
చక్కబడు సాధనాంతరము గనుపింపదు.

పంజాబు శాసనసభ

పంజాబు శాసనసభ, తన అంత్యజీవితమును
ప్రశంసార్హముగ ముగించినది! రాజకీయ నిష్పాధి
తులను విడుదలజేయవలయునని, భామారు దాసు
గా రొకతీర్మానమును ప్రతిపాదించగ, పంజాబు
శాసనసభవారి తీర్మానమును నిరాకరించరట.
ప్రస్తుత విషయస్థితిలో రాజకీయనిష్పాధితులను
విడిచిపెట్టుట జ్యేమికరము గాదని, మూరపితును
సభ్యులగు మాంటుగారు నిరూపించిరి. దేశభక్తు
లను కారాగృహములకు బాపి సంతృప్తిపడెడి
కరిపాలనము ఎట్టిమస్థితిలో నున్నదో యూహించ
వచ్చును. శాసనసభలు ప్రజాభిమతియును పథుల
పరుపజాల వనుట కిది మరియొక నిదర్శనము.

అస్సాంరాష్ట్రము

అస్సాంరాష్ట్రమునందు, నేటికిని గ్రామము
లలో నూలు వడుకుట నేతనయుట విరివిగ జరుగు
చున్నవనియు, అస్సాం విద్యార్థులు తన ప్రాచీన
నిరాడంబరజీవితమును చెడకుండ గాపాడవలయు
ననియు, ఆంధ్రాసుగా రిటీపల హెచ్చరించిరి.
అస్సాంనందేగాక, మిగిలిన రాష్ట్రములన్నిటి
యందును విద్యార్థు లీవిషయమై శ్రద్ధపహించి,
ప్రజల ఆర్థికసంపదను పెంపొందించుచో, దేశము
నకు మహాపకారము గలిగించి, భావ్యభివృద్ధికి
మిగుల లోడ్బడినవారగురురు.

ఒకసవరణ

నిన్నటి వృత్తికలో 9 వ పుటనుంపలి "రాజ
ప్రతినిధిగారి హెచ్చరిక" యను శీర్షికగల సంద
కము వ్యాసమునందు పొరబాటున ముద్రింపబడిన
"అధికారవర్గము తగు జాగరూకతతో బ్రవర్తిం
చుచో, హిందూ మహమ్మదీయ కలహము లంత
రించుట కవకాశ ముండనేరదు," అను మాటలకు
బదులుగ "అధికారవర్గము తగు జాగరూకతతో
బ్రవర్తించుచో హిందూమహమ్మదీయవివాదముల
కవకాశ ముండనేదు," అని యుండవలెను.

బీహారు స్వరాజ్యపక్షము

తగినంతమంది అభ్యర్థులు దొరకక బీహారు
స్వరాజ్యపక్షమువారు రాష్ట్రము శాసనసభకు
అభ్యర్థులను నిలువబెట్టు ప్రయత్నమునుమానుకొని
రని, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇతరరాష్ట్రము
లలో గూడ, పరిస్థితు లనుకూలముగ నున్నట్లు
గనుపింపవు.

ఇట్టి సందర్భములలో, ఇంగ్లాండు నుండి విలేఖనులను దెప్పించుట కట్టి నెపమును కప్పి నను వెక్కు ఇతర విషయములందు వలెకే, ఈవిషయమునందును భారతి ప్రభుత్వమువారు భారతీయుల యొగగ జేయుచును గమనించుటకు బూనుకొనలేదు. స్టేటు కౌన్సిలునందును, హౌసు కౌన్సిలునందును, సుపర్మింటెంట్ విలేఖనము వరుసగా కూర్చొని వ్రాయువాడు ఎదుటనే కప్పించుచుండ, భారతివిలేఖల చాక్కులను భారతిప్రభుత్వమువారు గమనించుటకు ఏలకలచిలో తెలియజెప్పురి. ఈవిషయమై శ్రద్ధహించుట తమ కార్యము గాదని భారతిప్రభుత్వమువారు తెలిపియుండకచ్చును. నేనదిగరలో సిట్టికమిషనుల గూర్చి యనుభవమును గపాదిచితిని. ఈదేశములోని పని శుద్ధముగ నుండుటకు ఆంగ్లే జవిలేఖనము తగియుండరని వాయనుభవమును బట్టి నేను చెప్పాలను. ఆంగ్లే జు విలేఖనము తమ నోట్సునందు కొంత చోటు వదలి పెట్టి ఆ చోటును పూరించుటకై భారతి విలేఖనములందు పరుగిడుటకే నెన్నియో మారులు స్పష్టముగా జూచితిని. (నవ్వు) నును నుండను కేటలు) భారతదేశపు రెవెన్యూ కార్యవిధానమునందును, ఇతర కార్యమునందును, అనేక పరస్పర విషయములు గలవు. ఆంగ్లే జు విలేఖనము కవి ఏమియు గోచరింపవు. గోచరించుట జేయుగావు. ద్రవ్యప్రము తప్పుబడుగాక, ఈ కార్యముకు భారతిదేశపు మిగులుండకకవము సుపాదించిన భారతి విలేఖనులే తగియుండును. ధోరణియండెను, చాటెయండెను ఆంగ్లేయులకన్నను భారతీయుల ఆంగ్లభాషావశ్యానినాతే శ్రేష్ఠములనియు, (నసిద్ధి కెక్కినననియు, ఆంగ్లేయులు చెప్పగా నేను వింటిని. మనము ప్రస్తుతిస్తీతిని బట్టి నేన్ను కొనదిగిం యంతములు కొన్ను గలవు. ఈ దేశమునందు ఛార్జర్స్ అక్సాంబెంట్లు, ఉన్నట్లు, ఇంగ్లాండునందు నుండి ప్రవిలేఖనుల రిజిస్ట్రు కంపెనిము గలవు. ఈ ఆంగ్లే జు విలేఖనము విలేఖనములలో నుంచుంచి అనేక కార్యములందు తోడ్పడుదురు. వారు తమ యునికెని సూర్యము తమ సామర్థ్యమును గూర్చియు ఆందోళన జేరియుండుటకు సుత్తికలకు ప్రకటనల బంపుచుండురు. ఇట్టి విలేఖనల కంపెనిము కొర్పుపనులు, ఇతరపనులను ఇంగ్లాండు

దు యాచించుచు, విశేషవృత్తియందును కమియించుచు విషయమై నిర్లక్ష్యభావమున నుండక తమస్థితిని బాగుపరచుకొనుటకై సకలవిధముల ప్రయత్నములు చేసి నేను చేచుకొనుచున్నాను.

సంక్షిప్త విలేజులను కష్టసాధ్యమైనది, కమియించుచు పని మిక్కిలి కష్టమైనది. అందులకు సంక్షిప్త విలేజులను సామర్థ్యముండుటయే గాక, భావజ్ఞానమును ఆవశ్యకము. మనమెల్ల రోజును అట్టి కార్యమునకు అర్హులను సంపాదించుకొనవలెను. భావికాలముం ఈజేతమున అనేక కమియించు అప్రతిభలను విచారణకు పూర్వకముండును. ప్రతి సంవత్సరమున భారత సంక్షిప్త విలేజుల సాక్షులను గుర్తించుటకు పోరాడవలసియుండును. వారు తమకోర్కీలను వెలిబుచ్చుటకు సామాన్యముగ నెట్టియక కాకమున గ్రేకోసురు. సంక్షిప్త విలేజులకు అర్హులనే తగిన జీతములను ప్రతిఫలమును ఈజేతమున దొంగుటలేని నేను చింతించుచున్నాను. (వినుదు వివరము భవము) వారి కార్యభాము మాత్ర మధిముగ నుండును. ప్రభుత్వ కార్యవిధానములను సమర్థమునందే సంక్షిప్త విలేజులు ఇంటికొకటి చేయువారివలె నుండుట తటస్థించుచున్నది (నవ్వు) మన కెట్టిపని నియోజించినను సంతోషపూర్వకముగ నిర్వహించుచుండుము గాని వెకదీ తము. మనపనికి వగిగియు ప్రతిఫల మొసగు చాలును. (కరతాళవ్యము)

ఎల్. డి. స్వామికన్నప్పిగారు

శిర్కానము నామోదించుచు పిల్లగారిట్లు చెప్పి: నేనెప్పుడును సంక్షిప్త విలేజులను నుండలేను గాని చాలకాలమునుండి ఆవిషయమై క్రద్ధపున్నుకొను నుంటిని కలిగిచేసితిని. అందుచేత ఈభోదేయముతో నా యింగిళారమున బావులకై ఇంకు వచ్చితిని. భారత ప్రభుత్వముల మునుపటికి వచ్చి కాననన భటు ఏర్పడినది మొదలు విలేజుల సాకర్థము మొచ్చింది. వారికి ప్రోత్సాహమును గలుగుట మొదల. కమియను పరియదు ఇదివరకటి కన్నున నెక్క వలదుకాదు నిర్వహించ గలిగిన విలేజులకు లెదర్గలదు. కమియము 160 మాటలు వ్రాసి గలిగిన నుద్యోగమున్నట్లే. అట్లుకాదుకలవారు ఇప్పుడెందరో గలరు. అదియందుగాక కమియనునకు భారత విలేజులను అన్నివిధములను కలియుండు రని స్వామికన్నప్పిగారు చెప్పిరి.

శిర్కానమును నోటుకు నెట్టగా, ఏగ్రిగముగ అగ్రికంపబడెను.

2 వ తీర్మానము

“కమియను విలేజులలో అధిక సంఖ్యాకులను భారతీయులను పెంటనే తీసికొనలె ననియు, వీలైనంతవఱకును, ప్రతి రాష్ట్రీయ కానసభాభ్యుత్థునిని అడిగి నుద్యోగము విలేజులను తీసికొనలెననియు ఈ కథవారు రాయల్ కమియను అభ్యుత్థుని కోరుచున్నారు”

సామి మేంటానలం తెట్టిగారు ఈ తీర్మానము నుకపాదించిరి. ఈచేయుచు దుర్భరవృత్తి పూరితి కు గలయును దిలనుతి చేయించుట కిది మొదటి తీర్మానముగాదు. ఈ కమియను నందు భారత విలేజులను తీసికొనలెననియు ప్రయత్నములను చేయుటకును ఈ తీర్మానము అనుకూలముగ లేదు. శక్తి మంతముల ఏకతంతమున జేదనము, కమియను నియోజించితి ఈ విలేజులకు నియోజమును ప్రతి భీష్ములకు విశదమున్నది. అందుచే, నిను అనుదన్న మేమికి వర్తము, సామ్య ఆదాయము మనస్సున లేని ఆంగ్లేయుల మనము చూడజాలము. వృత్తి లేక యుండువారికి వృత్తి కల్పించవలసియున్నది. (నవ్వు) యుద్ధా సంకీర్తన మనే కవి విలేజులకు లుద్యోగములు వీడినవి. వారికి వివరమును దుద్యోగములొసగగలసియున్నది. ఆంగ్లేయుల చేకర్చి, సాదరతకీర్తి యొడ ప్రేమకు జూచి మనము సంకీర్తించవలెను. కాని మనయందును అదృష్టవశమున ఇంకను చేకర్చి గలదు ఈ విలేజులకు గుర్తుల (గాంటలు చిన్నకు వచ్చినపుడు వానిని కానసభ్యులు నిరాకరింపవలెని నేంకటాచలం తెట్టిగారు చెప్పిరి.

కే. వ్యాసారావుగారు ఆమోదించిరి. ఆయనకు రాయల్ కమియను నియోజము ఇచ్చుము లేదు, నియమించిపెట్టుట విధిలేక విలేజులకు నియోజమునుండు భారతీయులను నిర్లక్ష్యము చేసినందులకు తనయనుభవముని బాపలెననెచ్చెను.

అంతటితో తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

3 వ తీర్మానము

మొదటి రెండు తీర్మానములను రాయల్ కమియను అభ్యుత్థునిని, రాజప్రతినిధిని, భారత ప్రభుత్వములను బంపవలెనని థి. ఎస్. రామకాథుగారు ఉపపాదించిరి.

తాడిపత్రి పురపాలనసంఘము

అభ్యుత్థుని నిరంకుశతచర్య

శ్రీ|| కె. శ్రీనివాసాచార్యుగారు ప్రకటనార్థమై యిట్లు వ్రాసివంపిరి

తా.పత్రి, అక్టోబరు 21. - కాదికాలమునుండి తాడి పత్రిపురపాలన సంఘవిషయములు చెబుదామి బట్టుచున్నది. మూలముగా జరిగిన యెన్నికలు ఈజేత కమియనులై అభ్యుత్థుని అకమచర్యను బయటపెట్టుటయే కాక, స్థానిక స్వపరిపాలనాకాళి మంత్రిగారి భారమునుగూడ నూదించుచున్నది.

తమిళుల కారణములైన విషయము లిది. ఎన్నికలు అక్టోబరు 1 వ తేదీన జరుగునని, నెవ్వరు 15 వ తేదీన ప్రకటింపబడెను. సామి నేమను కారణములను లెక్కించుటకు నెవ్వరు 24 వ తేదీ నియమించబడినది. ఈ రెండువిషయములు యెన్నికల యేర్పాటుమిత్తము గల ప్రభుత్వపట్టుములకు విరుద్ధముగా నున్నవి. ఎన్నికల జరగటముగల నితఃఫలము 16 వాని యందు, అభ్యుత్థుడు యెన్నుకొనబడెనున్న సభ్యుల పేర్లను, వార్డుల సంఖ్యను యెన్నికలు జరుగవలసిన తేదీని కనుగొను 20 రోజులు ముందుగా ప్రకటింపవలెనని విధించబడి యున్నది. ఇట్లు జరుగలేదు. మరయు 1 వ రూపము (డి) మరకు ప్రకారము సామి నేమను పేరును లెక్కించు తేదీకి యెన్నికలు జరుగనాటికి 7 రోజులు గడువుండు వలసి యున్నది. ఇట్లును జరిగినదానిలో, యెన్నికలతేదీ అక్టోబరు 1 కిని, సామి నేమను కారణములు లెక్కించుతేదీని అభ్యుత్థుని 6 రోజులు మాత్రమే గడువుంచబడినది.

ఈ అసంవృత్తము లుట్టాడగా భయముగాదు. ఒక అభ్యుత్థుని నిలయుచే జిల్లాకలెక్టరుగారి ద్వారా వెలుపడిన ఆక్షేపములు సాటింపక, తనతమ్ముడగు కొండప్పను ఎన్నికల జరుపు అధికారమునకు నియమించెను. ఈ ఆసామి తన అధికారములందు చాటుక ప్రకటనముగా మెలంగి చాలసామి నేమను కారణములను తిరుగదొరెను. ఈతనిచర్యసూర్య యిదివరకే కృతకములై ప్రకటింపియుంటిని.

సామి నేమను కారణము త్రిప్పివేయబడిన ఒక అభ్యుత్థుని గొందెప్పుగారు స్థానిక ప్రభుత్వమునకు, పురపాలక సంఘాభ్యుత్థుని అడ్డుకను రద్దుచేయవలెనని దరఖాస్తుచెట్టి, త.తి.వార్డుల నిచ్చెను. ఆయనకు జవాబు రాలేదు. కాన, యెన్నికలతేదీ దగ్గర పడుచుండుటచే గూటిజిల్లా మునసిబాబుగారు వ్యాజ్యము నేసెను. ఆయనను మినచొయింది, యెన్నికలు జరగవండునట్లు అభ్యుత్థుని నికాజ్ జూపింపవలెనని కోరెను. ఈ అర్జీపై ని ప్రతివాది యొక్క వాత్సలము గైగొనకుండగనే, కేసులుపుడేసి, యెన్నికల జరుపుట నిలుపగలెనని ఇంజింమకు ఆదర్శము కొద్దగా గొసంగిరి.

ఈ జరగలు, అక్టోబరు 1 వ తేదీనాడు 2-30 గ, ఓట్లకు పుచ్చుకొనుట ప్రారంభించినది. 42 గం. 60 గడిచి: పి: ప అభ్యుత్థునకు అందినది. అయినను అభ్యుత్థుడు ఓట్లకుపుచ్చుకొనుట నిలుపక చివరకును కొనసాగించెను. ఇంజంక్షనుఆర్డరు చేరి: జిదప 5 ఓట్లు చేరి: వి.

ఈలావుగా, స్థానిక ప్రభుత్వమువారు అట్టిని బాగు

నిలకలె అభ్యుత్థుగారు ఆమోదించగా, అంగీకరింపబడెను.

ఉపసంహారము

అభ్యుత్థులగు రంగాచారిగారు కథను ముగింపజేయుచు నిట్లు చెప్పిరి: యూరొపియను విలేజులను నియోజించినవిషయము నాకప్పుటికటకు ను తెలిసి నది కాదు. నేను దీని విషయమై ప్రత్యేకముగ నొక డెవి- ఆఫీషియల్ ఉత్తరములను భారత ప్రభుత్వ కార్యాలయములోని సామికులకు కొండగ (నాదెను. (కరతాళవ్యము) ఈ కమియనును గూర్చి ఎట్టి కాటాను ప్రవేశపెట్టెను, మొదల కానసభ్యులు వానిని నిర్లక్ష్యము అక నిరాసరింతురు (కరతాళవ్యము) నే నీ భోదేయముతో నేకీగించినను, కమియను నియోజమునై ప్రతివాదిద న గుటచే. ఆ గ్రాంటు సంవత్సరములందు సామనస్సాక్షి విరుద్ధముగ ప్రవర్తించునని నేను చెప్పరాదు. కాని తప్పనిసరిగా అందఱు రానున్నపుడు, నా సానుభూతి భారత సంక్షిప్త విలేజులకు పక్షముననే యుండును.

సభాభ్యుత్థునకును, ఉపవ్యాకరకును, మదనముల కన్నెములతో సభ 7-40 గంటలకు ముగిసెను.

గా గవనింపకయే అందఱు కమియను కారణములను దెప్పించి విచారింపకయే “యూవిషయమున మేముజోక్యము గలిగించుకొనుటకురగిన కారణములేవని” జవాబు నిచ్చిరి. ఈ జవాబు అర్జీదారునకు యెన్నికలతేదీనాడే (అక్టోబరు 1) అందినది. ప్రభుత్వమువారు జూపిన యీ అక్రమతలను కాలవిశంబనము వలన పురజనుల యసంబ్ధిపై యధికమైనది అట్టి కారణము వ్యాజ్యము వలన భన వ్యయమునకు క్రమము లొనయ్యెను.

జిల్లాకోర్టులోని అర్జీ 18 వ తేదీన విచారణ జరిగి తీర్పు చెప్పబడెను. కోర్టువారు యెన్నికలలో జరిగిన అసంవృత్తము గంకీటిని గుర్తించిరి. కాని అభ్యుత్థుని సామను సామి నేమను పట్టికలో కేవలము నిర్లక్ష్యముచేసి కోర్టువారికి అధికారము లేదని తీర్పు జెప్పిరి.

భయముగాగులై అక్రమచర్య జరిగినందునైన కోర్టులో జేయబడిన వ్యాజ్యము 26 తేదీన విచారణ జరుగుచున్నది. ఇందుగల అభ్యుత్థునివిషయ మేమను, అభ్యుత్థుడు కోర్టువారి ఇంజంక్షనును అడ్డుకను లక్ష్యపెట్టక అక్టోబరు 1-వ తేదీన జరిగిన ఎన్నికల ఫలితమును 15-వ తేదీన ప్రకటించెను. రెండవ విశేషమేమను, కి. రి వార్డులకు సభ్యులుగా నెక్కొనబడ్డ రంగప్పగారు ఆంధ్రోకార్యులకు రాదీసామి నిచ్చెను. ఆ స్థానమునకు ఒక గేటి చాల య్యగా గొక్కరే అభ్యుత్థునిగా నున్నపుడు, ఆయన ఆస్థానమునకు సభ్యుడుగా నెన్నుకొనబడినట్లు ప్రకటించుట లేదు. ఎన్నికల ఫలితములు ప్రకటనార్థమై పోర్టుపెంటు బార్గిజమునకు వంకీవేరి గొందెప్పుగారు, యూవిషయము స్థానిక ప్రభుత్వమువారు వ్యాజ్యముగా పనిచేసిరింపటన్నచో అనంతపుర జిల్లాకోర్టులో యెన్నికల వ్యాజ్యము నేమనున్నానని తెలియుచున్నది.

ప్రస్తుత అభ్యుత్థుని క్రింద తాడిపత్రి పురపాలన సంఘము చాల నిరంకుశముగా కరిపాలించుచున్నది.

పురపాలకసంఘ కరిపాలన యంతయు, అభ్యుత్థుడు, వానిసోదరుని యాధీనమైవి. వారి స్వగౌరవము, బ్రహ్మాతియు వ్యాపించజేసికొనుట కనుకూలముగు కార్యములనే జేయుచుండురు. 1921-22 రిపోర్టులందు, వైసు చైరమాను పదవికి పోటీలేకుండగ ఆర్. వి. ఎల్. కాంతారావుగారు ఏకగ్రీవముగా నెక్కొనబడెనని చెప్పుట కేరల మసభ్యులు, పురపాలక సంఘసభ్యుల ఒకానొక భయండు, అయినను కృతిలేక భారముగల సభ్యులు తలపురు రాకుండుటను గాంచి, అభ్యుత్థుడు కార్యక్రమము నందులేని యంతయు, వైసు చైరమాను యొక్కను జరిపెను.

ఈ పట్టుము యొక్క జనసంఖ్య 11,000. సామనకు రాబడి 25 000, ఖర్చులు 10,000

జిల్లావారు అభ్యుత్థులు కర్ణక ప్రభువుతో మట్లాడెను. చాలము: విందొసగిరి. వార్షికోగారతో విం చారగించిరి.

ఆకాలిల ఆరెప్పులు

అమృతసమలో ముగ్గురిని ఆరెప్పుచేసిరి
ఆకాలి మతభోధకుడగు కరుణాభిసింగు, ఆకాలిదాలు ఉద్యోగియగు మరననుసింగు తొందరను ఆకాలిదాలు కార్యద్యయియగు చానన సింగుగార్లను అమృతసమలో ఆరెప్పుచేసిరి. (ఆ.వె)

ఆంధ్రశబ్దచింతామణి
వ్యాఖ్యానము

కర్త: - పారనంది రామకృష్ణులుగారు

ఆంధ్రవాజ్మయమునందలికథలు విని గున్న యభిప్రాయమును దెలిపిన ఆంధ్రవాక్యకరణమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము అని ప్రాచీన భారతవ్రతులను వివర్ణించి నన్నయభట్టు నూత్రిములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్ర భాష క్లుప్తముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడిన ఆపూర్వముగు వ్యా. ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి కన్నులు కర్తృకము కాదనుచు వాదములన్నియు కప్రమాణముగా ఖండింపబడినవి. భాషాసేవకు లెల్లరు ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము తెన్నియొగలవు. - పే. 0-12-0. పోటీకి వేలు.

గ్రంథములు దొరకువోలు: -

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము- చెన్నపురి

విదేశ వార్తలు

జర్మన్ రైసు రిపబ్లికువాదులు

రీచి ప్రభుత్వములో చీలిక

దానియూ ద్వైజ్యము

లండన్, ఆక్టోబరు 22:—

జర్మనీలోని పరాసుల కేమియో లాభముందలదని ప్రతిపక్షమును అనుచున్నా దని తెలియచున్నది. ఎవరిని ఎట్టి ఆశయము లేదుగానూ. రిపబ్లికను ప్రకటించి రైక్ ప్రభుత్వము ప్రజల సమ్మతమున నీయడంద రిపబ్లికను నుద్దేశ్యముతో ఇట్లు చేసినవచ్చును. దీనిని ముఖ్యముగా 70 జర్మను ప్రజలను పరాసుల బాగుండి రిపబ్లిక నుద్దేశ్యముల బాధలేందదేయటం కిది మంచివు అని ప్యాసినునంది ప్రెస్సు ప్రతిపక్షము చేసింది. ఇది ప్రతిపక్షము వచ్చును ముఖ్యముగా నున్నది సారము రిపబ్లిక జర్మనువాద్యమును ప్రేమించినపుడు మిగిలిన జర్మనీలో నుద్దేశ్యములను అనుచున్నది. ఎట్లు జర్మనుల పరిసరముల నీయడలని అనుచున్నాడు. రైసు ప్రభుత్వము కాపాడుటకు రైసు రిపబ్లికువాది అవకాశ మిచ్చుచున్నది. అప్పుడే రైసు ప్రజల నూరించుచున్నాడు. మిగిలినది అప్పుడు జర్మనురాజ్యమును ఆగమించుచున్నది యందదట. ఈదట రైసు ప్రభుత్వము క్యాబినెట్, బహిరంగములు చిన్న ప్రెస్సులను అందుకొనుట రిపబ్లికను ననియు, ఈ ప్రెస్సులను అందుకొనుట రిపబ్లికను ననియు పరాసులు కలయచున్నాడు.

పరాసుల రిపబ్లిక భావము

రైసు రిపబ్లికను గూర్చి పరాసులు రిపబ్లికనును బాగుచున్నాదని ప్రెస్సు ప్రతిపక్షము ప్యాసినునంది. రైసు ప్రభుత్వము, జోక్యము లేని జేసికొనక రిపబ్లికనును నుద్దేశ్యము చేసింది. కాని ప్రెస్సు ప్రభుత్వమునూ సాధారణము బాగుచున్నాడు.

రైసు రిపబ్లిక స్థాపనము జయించుకో లేదో జేయుట కిప్పు విలులేదు. పరాసులు ఇందులో రైసు రిపబ్లికనును చేరి పక్షముగలను. రసాభాసముగను. అంతచే ప్రెస్సు ప్రభుత్వము అల్లరులనుండే జేసినది. రైసు రిపబ్లిక వారును జర్మను అధికారులు ముట్టడించిన పరాసులు జోక్యము కలుగజేసికొనెదరు. రైసు రిపబ్లిక స్థాపనమునకు రిపబ్లికనుల అధికారులను పరాసులు గుర్తించెదరు. వారి అధికారులను నిరాకరించెదరు. ఈవిషయమై ప్రెస్సు ప్రభుత్వము రిపబ్లికనును ఆలోచించెద రునను మీరువును వికీర్ణించి ప జేయుదు రనియు తెలియచున్నది. కా ఇట్లు జరుగునని ఆశ నుటకు మీ కాధారము వ్యాపించు. ఈ రైసు రిపబ్లికను అధ్యక్షులు కొలొన్ లోనే భవిష్యత్తును అంది ను నమ్ముచున్నాడు.

రైసు రిపబ్లికను యుద్ధము వ్యాపకము

ప్యాసిన్, ఆక్టోబరు 22:—రైసు రిపబ్లికను యుద్ధము వ్యాపించు చున్నది తెలియచున్నది. సెపరేటిస్టులు గతరాత్రి గ్రాన్ గెరల్ జట్టను బట్టుకొనిరి. పోలీసువారుగూడ సెపరేటిస్టులతో జేరి. రుస్సెల్లకుం ప్రెస్సు ప్రభుత్వములూ గూడ రిపబ్లికను ప్రకటించబడినది. పోలీసువారి చట నిరాయకులుగ జేయబడిరి. సెపరేటిస్టులు మెయింజ్ జట్టను ఆలోచించిరి. మీరై కుపాకను గాబుటచే సెపరేటిస్టులను నిరసి. ఇట్లు తరగారురైరి.

కొలొన్ లో పరాసులకు ప్రతిపక్ష ప్రచార ముండుటచే రిపబ్లికను ప్రభుత్వము కనిపెట్టి బాధలేని ఈకోడిప్యాసిన్ ప్రతిపక్షమును ప్రెస్సు ప్రభుత్వము రిపబ్లికనును విర్యవల బడినది.

రైసు రిపబ్లికను

డెర్లెక్, ఆక్టోబరు 22:—రైసులకు రిపబ్లికను యుద్ధమును ఎవరును ఎవరొకరును లేవును అంతగా దీక్షింపము గానుటలేదు. కొన్ని ప్రజలు ముందుగా మీరై అల్లరులను లేకుండ ఆక్రమించుకొనబడినది. ఈ యుద్ధము నాయకుడు ఎయిక్సలవామెలలో కర్తవ్యముగ నున్న డెన్సు అనునాదిను. ఆల్సేస్ లో రైసు నుండి యుద్ధము చాలమంది మీరునును అగ జేయచున్నాడు.

రిపబ్లికను అధ్యక్షులను, కలెక్టురును క్యాబినెట్ లో ప్రకటించినది. మీరై కుం ప్రెస్సు ప్రభుత్వము. రిపబ్లికను బహిరంగములకు పోరాటము అంత ప్రమాదకరముగా వనుచున్నాడు. ఇదిరాజీమును ననుచున్నాడు. ఈమాట రాజ్యాంగవిరూపము ప్రకాశము సామంతరాజ్యముల హక్కులను విస్తరింప జేసెనననుచున్నాడు.

ప్రతిపక్ష ప్రచారములకు హెచ్చరిక

బహిరంగము, రిపబ్లికను జరిగిన కలహమునుగూర్చి ప్రతిపక్ష ప్రచారము లేనిపోని గట్టెలు సంగతులను ప్రకటించిన కిషించెద మని హెర్ గెస్టుగాను ప్రకటించిరి.

లీసింగ్, ఆక్టోబరు 22:— రిపబ్లికను అధ్యక్షులను మీరై ప్రకటించుచున్న మీరై కుపాకను గూర్చి సైనికుల మరల ప్రతిపక్షము కుపాకలను ప్రెస్సు. చాలమంది తరగారు రైరి. క్యాబినెట్ లో రిపబ్లికను ప్రెస్సు 10, 000 అన్నది.

గొప్ప అల్లరులు

ఎయిక్సలవామెలలో, ఆక్టోబరు 22:— గొప్ప అల్లరులు జరిగినది. కమ్యూనిస్టులు దుకాణములను దోచుకొనడముచే మిటి జరిగినవారు కార్మి. బుప్పాచీ చర్చను చిడు ప్రజలను అట్లు కొన్న వనుచున్నాడు.

బహిరంగము యుద్ధము

డెర్లెక్, ఆక్టోబరు 22:— బహిరంగము రిపబ్లికను ప్రభుత్వమునూ మామకొనెనయు రైసు ప్రభుత్వమునూ సార్వభౌమములూ లోబడెనయు కాకలాసోగాడు తెలుపుచున్నాడు. జర్మను అధ్యక్షులను గాపాడుటచే బహిరంగముల ముఖ్యద్వైజ్యము.

ఆక్రమణపట్టణములు

ఇంతవరకు ప్రెస్సు, బాదెను, యంజెక్లూడు ప్రాంత పట్టణములు సెపరేటిస్టులచే ఆక్రమించుకొనబడినది. డెర్లెక్ గూడ కాధికారి ఈ యధికారులకు, క్యబింబెనియు ఈయద్వైజ్యము ఆక్రమణమొదలయై రైసు ప్రభుత్వమునూ ఆక్రమణపట్టణముల కిరుగబాటాడుటచే ఇక సెపరేటిస్టుల సామ్య బంధ రిపబ్లికను అందుచే మునిసిపాలిటీలనుగూడ ఆక్రమణ మొనర్చుచును భరింపవలయు తెలియ జేయుచున్నాడు.

పరాసుల ప్రత్యుత్తరము

సెపరేటిస్టులమీద (రైసు రిపబ్లికనుల మీద) ఎవరును కాల్యగూడదని పరాసుల ప్రత్యుత్తరము చేసినది. రైసు ప్రభుత్వము తెలుపుచున్నది. సెపరేటిస్టులు బ్యాంకులు, ప్రభుత్వ కార్యాలయముల నన్నిటిని ఆక్రమించుకొనిరి. కొల్లెక్టర్ లో రైసు రిపబ్లికను ప్రకటించిరి.

రైసు రిపబ్లిక ప్రధాన కార్యాలయమును డెర్లెక్ లో స్థాపించిరి. ఆక్రమణ అధికారులలో రైసు రిపబ్లికను రాజ్యాంగ ప్రభుత్వమునూ రాజ్యవారములను జరిపెదరని రైసు రిపబ్లికను అంతర్ముఖించెద. హామెనుచుటకు తెలియజేసిరి.

బ్రిటిషు రాచకీయములు

యూనియన్ స్టుల సమావేశము

బార్లీ గారి కర్తవ్యము

లండన్, ఆక్టోబరు 22:—కనయము 11.55—రైసు ప్రతిపక్ష ప్రభుత్వము తెలుపుచున్నాడు. 25 తేదీన సేనముల యూనియన్ స్టుల సమావేశము జరుగును. రిపబ్లికనును బార్లీ గారు అంతర్ముఖము సామ్రాజ్య, దేశీయ రాచకీయములను గూర్చి మాట్లాడెదరు. మీ యుపన్యాసము వాయువార ప్రచారము చేత అందరకును తెలియ జేయబడును.

సామ్రాజ్య దిగుతులకు ఎక్కువ సౌకర్యములతో బాటు మీరై చక్కగా కాపాడెదరని తీర్మానము ప్రజలకు తెల్పుచును. ఈ విషయమునుగూర్చి బార్లీ గారు ప్రస్తావించెదరు. ప్రస్తుతము సామ్రాజ్యమునే (విఫలము) బార్లీ గారు సమర్థించునని తెలియచున్నది. పరిశీలన వారలకు కలిగి కలగజేయుటకు గాను విశేషముచేయు. ఇంట్లాడుకు రాకుండ కాపులను జేయవలె ననుచున్నాడు. కాని సాధారణముగ సంరక్షక కర్తవ్యమునుగూర్చి అయిన ప్రస్తావించెద. ఆసంతోష ప్రభుత్వమునూ పర్యాయించెనెద.

ఈసభ చాల ముఖ్యమైనదనియు, ఉదారభావోన్మేషము విధానమును స్థాపించుకొనెదరని ననియు ప్రెస్సు ప్రతిపక్ష గోరుచున్నది. వ్యవధిలేదని బార్లీ గారు జేయుట కిప్పు విలులేదు. ఈగొప్పసమయము మీరై విశేషముచేత సాధించెదరని బార్లీ గారు తెలిసికొన్నచో మంచిది. చాలమందిరి తన ప్రతిపక్ష ప్రభుత్వమునకు ననుచున్నది.

సామ్రాజ్య సమస్యలు

సామ్రాజ్య సంరక్షణము.

లీక్సెట్ట ఆర్థరాత్రి ఆక్టోబరు 22:— సామ్రాజ్యసభ నేటి సభ్యత్వము సమావేశమైనది. రైక్ నా సామ్రాజ్యవిషయములను గూర్చి రసాభ్యుదయ మాట్లాడిరి. సామ్రాజ్యము ప్రభుత్వమునకు సంరక్షణమునుగూర్చి బాటెను సంరక్షకసంఘమువారి యభిప్రాయమును తెలియజేసిరి.

ఉత్తర ప్రభుత్వ తత్వముల సౌకర్యములు

ను గూర్చి సామ్రాజ్య ఆర్థికసభ వారాలించెనెదరు. ఉత్తర ప్రభుత్వముల క్యాబినెట్ జేతు ఏర్పాటులను గూర్చి చర్చించెదరు.

వైమానిక సంరక్షణమును గూర్చి దోమినియను సభ్యులు మరల చర్చను ప్రారంభించిరి.

పంచమ అంతర్జాతీయ కార్మిక సభ

జనీవాలో 22 తేదీన. బాదెను. ఆర్థిక పాపేనుగారు ఆధ్యక్షతన వహించిరి. 57 లోను 42 రాజ్యములవారు ప్రతినిధులవచ్చిరి. కార్మిక పరిశుభముగూర్చి సాధారణ విధానములను చర్చించుటకు ప్రాసక్తి. అందరకును సమ్మతము మదురుటకు అంతర్జాతీయ కార్యాలయమునకు కంభుస్థాపనము జేయవలెనని యాద్యక్షుల వనిరి.

వెండియా నుల్లము—“మ” గారు సిఫార్సు జేయుట చే ప్రార్థన వెండియానుంత్రి నున్న క్యాబినెట్ నుల్లనే గారిని విడుదల చేసిరి. ఇరకు తుట్టపన్నెనని ఆర్థికములబడినది. ఇరకు క్వరలో యూరపు కేసుచున్నాడు. వివరము లన్నియు ప్రకటించబడును.

భారతదేశ చెలసాలలు

నాగరము గాంచిన ఇరవేళ్ళు చెలసాలలు కంటే ఎక్కువగా భారతదేశపు చెలసాలలు లాభకరముగ నుండుటకు బదులు పాడగుచున్నది. జరిమానాల నియమములను సహాయములను కలగజేయుటచే ఇ న్నాండులో ఎంతయో లాభకరముగ నుండెను. ఇండియాలో జరిమానా ఇయ్యకందులకు ప్రతిపాదన 8000000000 చెలసాల సంపదను చున్నాడు. ఆస్ట్రేలియా విధానము నను సరించి అండమాను ద్వీపముల స్పెర్చించిన ప్రజలనుచు విఫలమై నది. ఇంట్లాడు లోనున్నటుల ప్రత్యేక చెలసాలలను జుక్రిపు గుర్తుల బంధించుటయు ఏర్పాటు జేయవలె ననియు ద్వీపాంతరవాసమును తీసివేయు టుక్రుమయ్య ఇండియా ప్రభుత్వమునూ రంగీకరించుట తనకు చాల సంతోషమునకై అలంకారము కాద్యుగాడు తెలియజేసిరి. బడి చెలసాలకు పోక యందుచు దాని కంటే ఎక్కువగా పాడెట్లు 1919-190 భారత చెలసాలసంఘమువారు తెలియజేసిన సర్ ఎడ్వర్డు హాస్లీ గారు తెలియజేసిరి.

అధినివేశపు భారతీయులు

స్వల్పగారి ప్రతిపక్ష భావము

స్వల్పగారి పరాజయము

డెర్లెక్ ప్రభుత్వమునకు స్వల్పగారిలో వ్యవధియును మాట్లాడి రని యాటకు తెలుపుచున్నాడు. అధినివేశపు భారతీయుల ప్రతిపక్షము గూర్చి స్వల్పగారి ఏర్పాటులను ఇటీవల ప్రకటించెనుల బలపరిచెద మని డెర్లెక్ ప్రభుత్వ వాద్యములనుచున్నది.

భారతీయులను గూర్చి స్వల్ప స్వల్పగారికి బెదిరినది. ఒక దక్షిణ ఆఫ్రికావారు ప్రతిపక్షముగ నుండుటలతో చున్నది.

స్వల్పగారి ఏర్పాటులను స్వల్పగారు నిరాకరించిరి. స్వల్పగారి ఏర్పాటులను స్వల్పగారు కూడదనిరి. ఒక రాజ్యమునూ నున్న ఒక బాధిరజలకు ఇంకొక రాజ్యమునూ ఎట్టి హక్కులకును పారకర్మములకు అధికారము లేదని స్వల్పగారి రన్నులు తెలియచున్నది. రిపబ్లికను బార్లీ గారిలో స్వల్పగారు మాట్లాడెనెద.

కురెన్సు ప్రెస్సు విశేషములతో వ్యవధి జేయుచున్నా రని, ఇరకు ప్రభుత్వమునకు ఇరకును నాటకములందు గూడ పాల్గొని రినియు తెలియచున్నది. (ఇంగ్లీషు)

దామనా అవగోద పరిమండల మహాసభ

రాజ్ లు 21-10-23 తేదిని ప్రారంభమయ్యెను

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

శ్రీ మండలమహాసభాధ్యక్షులారా! సోదరప్రతినిధులారా! స్వాగతము.

ఈనడుమ వర్ష కాలంబున మండలములో నొకమాసముల నున్న మా పురమునకు సభిక్రమణమున కొన్ని యేతెంచి యీ మండల సభ నలంకరించిన సోదర ప్రతినిధులకు మా యాహ్వాన సంఘము తరఫున నా హృదయపూర్వకముగ స్వాగత మర్పించుచున్నాను. గమనాగమనసౌకర్యములు గాని వైభవ విశేషములు గాని లేని మా పురమునకు మా యాహ్వానముల మన్నించి మీ రుదయించుటకు మీ మనంబుల గాఢముగ నాటుకొనియున్న దేశారాధనతత్పరతయేగాని వేరొండు కారణము కాదు. మన మండలములోని తక్కిన పట్టణములకు మా పురమున కక్కని రాచబాటలుగాని సుందరభవనములుగాని నాణ్య విజృంభణములుగాని లేకపోవుటచే మీ రనుకొనినన్ని సౌకర్యములు మే మొనర్చలేదనుట తథ్యము. అయినను మా ఉద్వాహనముగాని ప్రయత్నములనుగాని యందులకు కారణములు గాననియు మా శక్తినించినలేక మీకు వ్యతిరేకముల సిద్ధము చేయించుటకు పూనికతో పాటుపడితిమనియు మీరు సుహృద్భావముతో గ్రహించి ప్రమాదభయమును మాలోపముల మన్నించి మాకుం దొడ్డుడుటకు ప్రార్థించుచున్నాను.

ప్రస్తుతము భారతదేశమున కలవరపరచుచున్న విశేష క్లిష్టమగ్ధముల మీమీబుద్ధివిశేషమున ఈ సభాసభామున పరిష్కరింపబడవలసియున్నది. వాటినిన్నిటిని మీరు సాధనాచిత్తులరయి విమర్శించి దేశభక్తుడయ్యునకు సహకారమును కార్యసాధనమును నిర్ణయించి దేశమున కుత్తమార్గదర్శకులు కాగోరుచు నిక నొకసారి మీకు స్వాగత మొసంగుచున్నాను.

1920 న వైద్యుల సంవత్సరమున కలకత్తా నగరమున జరుపబడిన దేశీయసభామంటుపమునుండి పూజ్యనియడయిన గాంధీ మహాత్ముడహింసాయంత్ర సహాయనిరాకరణ సిద్ధాంతములను స్పష్టించి సభాసాదమును బడయజేసెను. ఆసేతుహింసాచల పర్యంతమును గల దేశీయలెల్లరును తత్పరతయుల మనంబుల నిడుకొని కార్యచరణకుం గడంగిరి. ఏతద్వద్దు! సహజపవిత్రతచే నచిరకాలంబున తస్యతేసిద్ధాంతములు బహుసంఖ్యాకులగు దేశీయుల మనముల నాకర్షించి తీవ్రమైన కార్యరూపము దాల్చినవి. ఇట్లయ్యెను ప్రభుత్వపక్షపాలకులను స్వలాభాపేక్షితులును పాశ్చాత్య నాగరికతా విమోహితులను నగు దేశీయులు కొందరు మనకు ప్రతిపక్షులయి నిలిచి మన యాద్యమమున సరికట్ట సాహసించిరి. ఇది కారణమున వారిని మనకును ఘోరసంఘర్షణము ప్రారంభమై ప్రభుత్వమువారిచేత మన నాయకులను ప్రచారకులను నిర్బంధ చర్యలకు పాల్పడవలసివచ్చెను. ఎట్టి విషమదశ లేదుకొనినను యెట్టి యాపదలు సంభవించినను ఈదకు ప్రాణంబుల సహితము గొల్పోవలసివచ్చినను నిర్భయముగా మన సిద్ధాంతముల నాచరించుటకు బద్ధకంకణంబులమై రణరంగమున ప్రవేశించితిమి. ప్రేమైకసాధన మగు సహింసాప్రత్యమును బూని నిష్కలంకమైన దేశభక్తితో మన హృదయమున పరదాస్యమునుండి విముక్తి గాంచుటయే పరమోత్కృష్టపథము మనకుచే మన మనోధర్మముల సత్కరసిద్ధిని పొందు ననుటకు సంభేదము లేదు. మన ప్రచారకులయందును నాయకులయందును నిరాదరంబునమును నిష్కల్మషభావమున స్మృతయు, మనోవాక్పాత్యకర్మములయందు దహింసాప్రతాన స్థానమును, అవ్యాజమును అభ్రాంతము నగు దేశసేవాతత్పరతయు ముఖ్యసాధనములు. శ్రీకృష్ణభగవానుని కృపనల్లను భారతదేశము నచిరకాలమునుండి యనుక్రమతగుచున్న యాత్మత్యాగ శీలతచేతను నిట్టి సుగుణసంపత్తి గల మహానాయకులును ప్రచారకులును మన కతిసులభముగ లభించిరి. సుమారు 20,000 లకు మించిన నాయకులును ప్రచారకులును ప్రభుత్వమువారిచేత కారాగృహముల కఠింబులకు జేయబడినను ఇంకను మన యాద్యమమును పుష్కలముగ నడిపింపగల నాయకులకు గాని ప్రచారకులకుగాని మనకెట్టి కొరతయు గలుగలేదు. ఇప్పటికి మాకు సంవత్సరములనుండి యాచరింపబడుచున్న మనమతేసిద్ధాంతము సంతకరకు కార్యరూపము దాల్చగల్గినతో యిక నెట్టిమార్గముల లేవలించి మనము కార్యసిద్ధి చేసికొనవలసియున్నదో మన ప్రచారమున మన మెట్టిలోపముల నొనరించియున్నామో యొకసారి సింహావలోకనము చేసి చూచుకొనుట శ్రేయోదాయకము.

నిర్మాణకార్యక్రమము

సహాయ నిరాకరణ సిద్ధాంతములు క్రమపద్ధతిని దేశీయులవలంబించునట్లు యేర్పరచబడినవి. తొలుదొల్ల యాచరణ యోగ్య మని భావించబడినది నిర్మాణకార్యవిధానము. ఈ కార్యక్రమము భారతదేశము సంపూర్ణముగ నెలవేర్చిదే తక్కిన కార్యవిధానమునకు గడంగుట యవసరదాయక మని నా మతము ఇట్టి కార్య విధానమును దేశీయులందరిచేతను ఆచరింపజేసిన తో తక్కిన విధానముల నలంబించి నక్కరలేకయే మనకు సత్వరస్వరాజ్యసంప్రాప్తి కలుగు నని నా నీకృత్యము. ఈకార్య విధానము మున్నుం దలంబించి సఫలీకృతులము కానిదే తీవ్ర కార్యవిధానమునకు గడంగుట యవివేకము. ఈ సహాయమును మన మింతవరకును గ్రహింపక నిర్మాణకార్యవిధానాచరణమును నిర్ణయముచేసి దీనికి వైమెట్టుగు తీవ్రవిధానమున కాయురపడితిమి ఇయే మనమిదివర కొనరించిన గొప్పలోపము. ఈ లోపమును గ్రహించి నిర్మాణకార్యవిధానమును మన మండలమున వ్యాపింప జేయుటకు తగిన పద్ధతుల నన్వేషించి వాటిని వెంటనే మండలమున నాచరింపజేయుట ముఖ్యవసరము.

ఖద్దరునిర్మాణము-వ్యాపకము

వీటినిగూడ 1920-1921 సంవత్సరములలో కొంతవని రిగినను మనమండలవాసులలో నూటికి యెనిమిదైనను నియమముగా ఖద్దరు ధరించుచున్నారని చెప్పుటకు వలనవచ్చును. నూలు వదులుట కప్పటిలో కొన్ని రాటములు పనిచేయ మొదలిడినను క్రమక్రమమున నవిమన్నియు డీజించినవి. ఇప్పుడు పనిచేయుచున్న రాటములసంఖ్య బహు స్వల్పముగా నున్నది. వస్త్రునిర్మాణమునకు పనిచేయు చక్రములను తగ్గిపోయినవి. ఈ పని యందు ప్రజలకుగాని ప్రచారకులకుగాని వెనుకటి యంతానామే గానరాకున్నది. నిర్మాణకార్యక్రమమున ఖద్దరుగ్రహణ మలంకరించునని మనమందరమును నెఱుంగుదుము. ఇట్టి పవిత్రమైనపనియందు మనము తగినంత పూనికయు పట్టుదలయు గనబరచుట లేదని నేను భయమందుచున్నాను. ఖద్దరు ధారణము నందలి విశేషగుణముల నేనభివర్ణించుట యవసరము. అలవాటుగ ఖద్దరు ధరించుచుండటమేలన ప్రతివానిని మనోవాస్యము తొలగి స్వాతంత్ర్యక్షిద్ధి గలుగుచున్నదని నేననుభవము వలన గ్రహించితిని. నిర్భయముగా నన్ని వేలలయందును ఖద్దరు వస్త్రముల ధరించుచుండువాడు మనోస్వాతంత్ర్యము పొందినవాడని చెప్పకయే గ్రహింపవచ్చును. దీనిం గ్రహించియే మన ప్రభుత్వమువారు ఖద్దరుధారుల ననుమానముతో జూచుచుందురు. దేశీయులందరిని ఖద్దరును నిత్యతో ధరింపజేయుటవలన చిరకాలము నుంచి బాధించుచున్న దేశదాష్ట్రము తొలగి మనపాటకజాతులకు కడుపార కూడు లభించుచు. ప్రతీన వత్సరమును విదేశముల పాలు నేయబడుచున్నది కొట్ల యావ్యంబులను మనదేశమున వ్యయమగునట్లు ఖద్దరు వ్యాపింప గల్గితేమేని తప్పక దేశము సౌభాగ్యము నందగల్గు ననుటకు సంభయములేదు. ఇట్టిమహావిశేషములు గల ఖద్దరు గురించి మనము చేయవలసినపని యెంతయో గలదు. ఇందులకు తగిన కార్యక్రమము ఏర్పఱచి మండలమందంతటను తదవ్యాప్తి జరుగునట్లేర్పరచు విధానము మన మీసభలో తయారు చేయుట యవసరము.

సంఘైకృత అస్పృశ్యతానివారణము

సంఘైకృత అస్పృశ్యతానివారణము నివి సత్వరాచరణీయములు. మనదేశములో అనేకసంఘములు మతములు వర్ణములుగల్గి పజలను వేరుపరచుచున్నవి. వీరి కందరకును ఏకమన స్మృతి సిద్ధింపజేయుటకు సహాయనిరాకరణావలంబనమే ముఖ్యమార్గము. మనసంఘములలో నొండొరులకు కలతలులేకుండజేసి ఒకరి నొకరు ప్రేమించునట్లు ప్రబోధము జరుపుట మిక్కిలి యవసరము. సహాయనిరాకరణపథితాదర్శములు వారికి బోధించి సత్వరస్వరాజ్యక్షిద్ధికి వారి మనముల దేశమునంకకు మరల్చగల్గినతో నంతఃకలహముల విజృంభణమునకును తావుండదు. మన ప్రజలే కాదర్శకములును ఏకమార్గావలంబులను అయినతరుణ మందు ఇతర విషయముల నెన్ని భేదము లున్నను నవియున్నయ నడంగిపోవును.

ఇందు కార్యసిద్ధి పొందుటకు మనసంఘములో నస్పృశ్యులని మనము యేకగించెడి పంచములను మనమందర భావముతో చేరదీసి వారి సాహచర్యము సహకారమును పొందుట మనవిధి. మనసోదరులగు పంచములు యెడల చిరకాలమునుండి మనము పూరాపరాధములను చేయుచున్నాము. 7 కోట్లసంఖ్యగల పంచ మసోదరులు మనకు విముఖులుగా నుండునంతకాలమును మనమనోరథసిద్ధియు దూరమగుచునే యుండును. కావున వారిలో క

లసి మెలసి ప్రవర్తించుచు వారి సుఖదుఃఖముల నరసి వారికి విద్యాదాన మొసంగి వారి నుద్ధరించుటకు సమకట్టినగాని వారి మైత్రి నును గుంపాదించ జాలము. నిమ్మజాతుల యాధిక విద్యావిషయకసమస్యల మన మాదరభావమున పరిష్కరించి వారి నభివృద్ధికి గొనిరానితో కేవల శుష్కపదేశములచే వారు మనలో గలసి మెలసి యుండును. మన యాద్యమ ప్రచారకులు వెంటనే ఈ పనికై పూని మిక్కిలి దీక్షతో పనిచేయవలసియున్నది. కడచిన మూడేండ్లనుండియు మన యాద్యమ ప్రచారము లోనన్నను ఈపనియందు మనము లేకమయినను శ్రద్ధవహించి యుండలేదు. కొన్ని సమయములలో తీర్మానముల గావించియున్నాటిమి గాని సరియగు విధమున వాటి నాచరణకు తీసుకొనివచ్చి యుండలేదు. ఇట్టి దీక్షియ ముపేక్షింపబడకుండ కట్టుదిట్టముల నేర్పలుపలసియున్నది.

గ్రామ పంచాయతులు

పూర్వకాలమున మనదేశమునందు గ్రామపంచాయతులు గ్రామముజూపిరనమునకు మిక్కిలిసహకారులుగ నుండెడివి. అవి యన్నియు బ్రిటిషు న్యాయస్థానములందలి కుతంత్రముల ముందటకు కూటసాక్ష్యముల ముందటను నిలువ నీడ లేక నశించి పోయినవి. వాటిని పునరుద్ధరించి దేశీయుల కన్యోన్యకలహములు లేకుండ సంతరింపజేయుట మన విధ్యుక్తధర్మము. మన ప్రజలు గ్రామ న్యాయస్థానముల తమ యభియోగముల పరిష్కరించుకొనునంత కాలమును గ్రామములలో కక్ష లంతరింపవు ఇట్టి కక్షలంతరించినగాని ప్రజలు బాతీయజీవనమున పాల్గొనుట కవకాశములు లభింపవు. గ్రామ పంచాయతులను స్థాపించి గ్రామజీవము పునర్నిర్మాణము చేయగలిగితేమేని మన నిర్మాణకార్యక్రమము సంపూర్ణముగ కొనసాగుట కలెయోటకములు నుండవు. ఎప్పటికయినను మనపనియంతయు గ్రామములయందే గలదని నామనోవిశ్వాసము. గ్రామముల విస్తరించి పట్టణములలో మనము చేయగల్గవని లేకము లేదనుట నిశ్చయము.

సూచన

దేశభక్తులారా! నా కొక యాలోచన తోచుచున్నది. మన విప్లవీనలె పట్టణముల మనకార్యాలయముల నిర్మించుకొని మనకు మండల పథలకు చందాలు కావలసినపుడో తిలకు స్వరాజ్యనిధి వసూలనిమిత్తమే గ్రామములకు బోయి కొద్దిప్రచారము చేయుటకంటె మన కార్యాలయముల గ్రామముల నెలకొల్పుట మిక్కిలి శ్రేయోదాయకమని నాయభిమతము. రెండుగాని మూడుగాని గ్రామముల నొకగుంపుగా నేర్పరచి మన ప్రచారకులేదే నొక గ్రామమున నివాసన మేర్పరచుకొని పని జేయుచుం డినచో మన సుకల్పములు సమగ్రముగ నెలవేర ననుటకు సంభయములేదు. మన ప్రచారకులు గ్రామములలో కలిసిమెలసి ప్రవర్తించుచు గ్రామజీవమున పాల్గొనవచ్చుట గ్రామవాసులసానుభూతిని మన యాద్యమమునకు సులభముగా సంపాదించవచ్చును. మన ప్రచారకుని ఋజుమార్గప్రవర్తమును నిరాదరంబునజీవనమును గ్రామప్రజల వాకర్షింపకమానదు. ఇట్టితరీ బలవత్తరమైన పునాదులపై మన స్వరాజ్య సాధనము నిర్మింపగల్గుదుము. మనమండలములో గ్రామముల నిట్టికట్టుదిట్టముల గావించగల్గితేమేని మనకు స్వరాజ్యము కరతలామలకము గాకతీరదు. ఈపని శీఘ్రకాలమున నెలవేరవనియు యని యుపేక్షాభావము బూనజనదు. కాలమొంతపట్టినను ఎట్టియోటుకము లేదుకొనినను మన కిది యవకాశచరణీయమని నాదృఢసమ్మతము. సావధానచిత్తులై నా సూచనను విమర్శించి యుచితపద్ధతి నిర్ణయింతురు గాకయని కోరుచున్నాను.

బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సమ్మేళనము

మనమండలమున నివసించుచుండెడి హిందూమహమ్మదీయులు సోదరభావమున మెలంగుచుండుట మిక్కిలి శుభసూచకము. ఈసంఘములకు కలహము లుదయించుకారణము లేదయి గోచరింపవు గాని హిందువులలో బ్రాహ్మణులని బ్రాహ్మణేతరులని రెండుకక్షలేర్పడి ప్రతిపక్షిణంబును పల్లెయు చీల్చబడుచున్నవి. అధికారవాంఛాపరాయణులు తమ యధికారముల కాశ్యతముగ ప్రతిస్థింప దలంచి యీకక్షల నిరంతరము రగుల్కొల్పుచున్నారు. ఈకక్షలంతరించినగాని దేశసౌభాగ్యమున కవకాశముండదు. రాజధానిలో అధికారావేశుల ప్రాపకమును పొంది యున్న ఈసంఘకక్షల నిర్మూలించుటకు మనము దృఢప్రయత్నముల జేయవలసియున్నది.

శాసనసభ యెన్ని కలు:

శాసనసభ యెన్ని కలు:— శాసనసభ యెన్ని కలు ప్రచార వికాసము నుద్రేకించుచున్నది. కావున కావులకేగాని, ఓటుచేయరాదనియు బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణులే యనియు, కమ్యూటారు కమ్యూటారులకేయనియు పలకూరు ప్రేరేపింపబడుచుండుటజూడ హృదయము కంపించుచున్నది. విద్యాధికులగు నభ్యర్థులుగూడ నిట్టి వర్ణవిభేదములనే యాధారపరచుకొనజూచుట యెంతయవివేకమో మీరేయోచింపగలరు. ఈఎన్నికలలో మనకు కొంతధర్మము కలదని నేననుకొందును. ఇన్నిరకములయభ్యర్థులు మనవోటుప్రజలను కలవరపరచుచుండ విస్మితచిత్తములతో జూచుచుండుటకున్న అభ్యర్థులతారతమ్యములు మున్నుండు

866

(గతి సూచిక తీసువారు)

ధర్మిణా కింశ్చైవ చరణ మున్న గూఢా- కాంక్షా ని
 యమిల్లులా కొంతభాగము 22 వ తేది రాత్రి తగులవ
 యెను. నష్టము కలిగినది. కాని ఇచ్చు రెన్నులవ పూడరయ్య.

సంస్కృత పాఠశాల

పాఠశాలకు ప్రత్యేకధనము మొదటి ముఖ్యత్యేకమై
యన్నది. విద్యార్థులకు వనతిగృహములకుడయేర్పరుప వలసి
యన్నది. విద్యార్థులకు నొకటకు విద్యార్థులెల్ల నొకచోటనే
ననియమముగాని అది సక్రమముగ నలవడజాలదు. విద్యార్థుల
యొక్క క్రీడములు విచారించి వారిని మంచినడవడిలో నుంచు
టకు వయోనమయముల గురైతిని విద్యార్థులకు పాఠములు
చెప్పుటకును ఈపాధ్యాయులకుడ విద్యార్థులలో కలసి యు
చుండవలసివచ్చును. వనింపవలసియున్నది. ఇవి చాల అవసరమై వివ
రములు దీనిని కురించి ప్రస్తుతము పాఠశాలకు నిర్వహించుచున్న
శ్రీమదు బోడిరెడ్డి గంగారెడ్డి, కానిక్టబుల శీతావతిరావు మున్న
గువారు ధీర్ఘముగ నాలోచించి పరిష్కారముచేయు సేకరించి
తల్లలో భవన నిర్మాణమునకు బూతుకొననున్నారు.

snk

చెన్న పురి అయ్యుర్యేద ప్రచారిణి సభ,

41, హానినోరొడ్డు, పుదుచ్చేరి, మద్రాసు

దొరతనమువారిచే యేర్పాటు చేయబడిన కమిటీవారి చివ్వి (పోర్టు దొరతనమువారికి ఫిల్టరింగ్ సెలలో నేచేరినను అనగా 6 లేక 7 మాసములనుండి వారియొద్దనున్న ఆ కమిటీయై పరి యేమియును జరిగియుండలేదను విషయము ప్రకటించిరి తెలిసి యేయవచ్చును. సామ్రాజ్య, రాజధాని కావనభలలో జరిగియ వైద్యమునకు తగు ప్రోత్సాహము నొసగుటకు తీర్మానము ఆమోదింపబడి నుమారు 3 సం.ము లై ను యాంతరము ఆవిషయమై యేలాటి ఏర్పాటును చేయవలెనని తీర్మానము చేయబడినది. సర్కారువారు తమ కిష్టములేని విషయములలో నటుల కమిటీలను ఏర్పాటుచేయుటవారికి మామూలు కంఠ్రమే. ఆయ్యుర్యేద విషయమునందు వారి కంఠ్రము వాగుగా ఫలించినది.

ఎరకాలము దినక వి. ఎమ్, ఎస్, వైద్యులు మొదలగు వారు ఆస్పత్రులందును, వైద్యపాఠశాలలందును ముఖ్యోద్యోగులుగానుండుచో ఆంధ్ర దినక అయ్యుర్యేద వైద్యమునకు ప్రోత్సాహము ఒసగుదుట కష్టతరమని జేరియు ఆంధ్ర దినకగా గ్రహించుట గా.

దీనిని చక్కగా గ్రహించిన తరువాత, జనులు 2 విషయములు క్షేత్రంలో తెలిపేర్య కలసియున్నది.

(1) ప్రస్తుతము జేరకుండు అంకితుల పని చేయవచ్చు అయ్యుర్యేద వైద్యపాఠశాలకుకను భవన సహాయముచేసి, ప్రోత్సాహము నొసంగి, సూర్య ఉదయమునకై పాటుపడుటకు తగు యోగ్యతగలవారిని తీసికొని చేరుట

(2) ఈ విషయమై తగు అందోళనము విడువక శ్రమి, దీనిని జనులు మరచలేదని దొరతనమువారు గ్రహించుటకు చేయుట ప్రస్తుతము జరుగవచ్చు ఎన్నికలలో బాడ కావనభల అభ్యర్థులు అయ్యుర్యేద వైద్యమునకు ప్రోత్సాహ మొస గెద మరయు ఆవిషయమున కావనభలలో తీర్మానము చేసెదమనియు పూచీ పడవలెను. ఓటర్ల కావనభల అయ్యుర్యేద వైద్యమున భయంకరమైన మామూలు ఉపేక్షలను జేరగినవారిని అ ఆర్యులు గ్రహించవలెను.

ఈ విషయమున ప్రకటించి అధికము ఉత్సాహము గల గురుకు రాజోవుదేశరా, భ్యంతరి ఉత్సాహములలో దావ్యుర ఆ. లక్ష్మీకవి, వి. ఎ. ఎమ్. వి. అండ్. సి. ఎమ్. గారు, పట్టణము నంతటి వివిధభాగములలో మాజీ లాంతరు ఉపన్యాసములను యిచ్చెదరు.

ఇదరు దినులందు అయ్యుర్యేద ఓటర్లను రియాయ చేయబడిన అయ్యుర్యేద తొవధములు 9-10-28 తేది ఉదయమున 7-11-28 తేది సాయంత్రమువరకు వచ్చునను, పుదుచ్చేరి, హానినోరొడ్డు, 41 వ నెంబరు గల భవనమునందు అనగా అయ్యుర్యేద కళాశాలలో ప్రవర్తించును. ప్రవర్తనము ప్రతి దినము సభ్యులైన 2 గంటలనుండి సాయంత్రము 6 గంటలవరకు తెరువబడి యుండును.

మద్రాసు అయ్యుర్యేద కళాశాలనుండి అయ్యుర్యేద పండితులచే నడరు కామ్రూను గురించి ప్రత్యేక ఉపన్యాసములు యిచ్చబడును.

అయ్యుర్యేదమునందు అభిమానముల వారందరు విచ్చేయి ప్రార్థనలు, శ్రీలంక ప్రత్యేకముల మేర్పాటుచేయ బడును.

ఉపన్యాసముల గురించి ఈ ప్రతిలోనే క్లౌలో తెలిపబడును.

వివరములకు ఈ దినక విలాసమునకు ప్రాశస్త్యము.

శ్రీ చెన్న పురి అయ్యుర్యేద ప్రచారిణి సభ,
41 హానినోరొడ్డు, పుదుచ్చేరి, మద్రాసు

చుండుకు నూనె

వెల సీసా 1-కి రు 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0
ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జిల, గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన మోడుకలకు హానిగలుగక చక్కగ జెరుగ గలవు.

కలరా మాత్రలు

డిబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ 0-6-0.
కలరా ప్లేగులనే జీవభయం అంటున్నాడు.
కలరా తగిలికపోతే మందును తింటు ఆవశ్యకము.
అస్పృతంజనము డిపో, బొంబాయి, మదరాసు.

రైల్వేలు, వర్తకసంఘము

రైల్వేలును వర్తకసంఘములై అద్దెలు, యెక్కువ చేయుచున్నార. ఇందుకు ముఖ్యముగా రెండు కారణములు గలవు (1) హిందూజాతి వర్తకమునకు పరిశ్రమకును హానికల నను (2) యెక్కువగా వ్యాపారముచేయు వర్తకాలకు చాల నష్టము సంభవించును. హిందూ జాతివందల వివిధ రైల్వే కంపెనీలలోను ఒక్క రీతిగా రైల్వేల పుష్కలములేను. జి. వి. 2. రైల్వేలు 1100 మైళ్లకు రూ 0-11-8 వర్తకసంఘములై అద్దె పుష్కలములు. ఆసామాను 10 వేలీగారి పూచీవై నే గమ్యస్థానమునకు పంపుటను మదరాసు రైలు (ఎమ్.ఎస్.ఎమ్.) లో అట్లుగాదు. 351 మైలుల 0-8-0 పుష్కలము గ్రహించి పూచీవై నే పంపుటను, ఇందుకు దూరములనుండి వర్తక వ్యాపారములు నడుపున రైలులకు చాలనష్టము కలుగును. జి. వి. 2. రైలులో యాద్యముల పూర్వము రైలు యే విధముగా నుండునో యిప్పుడుకూడ ఆ విధమునే యున్నది. మదరాసు రైలులో వాటికి నేటికి వర్తక 4 సార్లు రైలు మార్చి 0-8-0 నుండి 0-8-0 మార్చింది. అన్ని రైల్వేలకును మదరాసు రైలు భరణు చాల అధికముగా నున్నది. రైల్వే విధానముల యీ రైలు విధానమునకు భేదముండుటచే సామాను యెక్కువ చేరి వానక అధికము భవనము చేల్చిపడవలసి వచ్చుచున్నది.

యాద్యములకు ముందు రైలు కలన రైల్వే కంపెనీవారి కిది ప్రకటనకూడ లాభముగా నుండెడిది. ఇప్పటి అధిక రైలులకు యిప్పుడు నష్టము గలుగుచున్నది.

అదిగాక రైల్వేల కన్న 3 యింత అధికముగా నడుల వలనను కాలవలనను వర్తకము జరుగుచున్నది. నడులగానగా జరుగునంత నులభముగా రైలులను ప్రేమరుల కెరుమతి జరుగుట లేదు.

మనదేశము దివంగత్యలో 3/4 భాగము వ్యవసాయములే గలవి. వాటిపంటలు అధిక యెక్కువయందు క్రయించుకొని వారు జీవించుచుండురు. రైల్వేల నిట్టి అధిక రైలు గలిగిన వారికి చాల బాధకరముగా నుండును.

హిందూజాతివందల రైల్వేయేర్పాటులు యి స్థితినుండుటచే చాలనష్టము లడు గా, ప్రజలందరు ముఖ్యముగా వర్తకాలు ప్రభుత్వమున రైలుకంపెనీలకు తగిన సహాయము లేదనవచ్చునని నిర్బంధించులెను. అప్పుడుగాని, వర్తకవాణిజ్య వ్యవసాయాభివృద్ధి జరగలేదు.

అ. కిరీమునూరు మహమ్మదు,
మదరాసు వర్తకసంఘము.

10 మాటలకు 15 పానులు

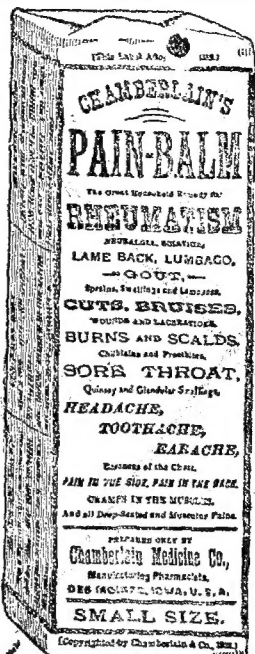
ఒక మాటకు 15 రూపాయలు

మీరు జేరకుండు వెనుక ప్రభావముగ నున్న లాభము వాణిగారు పత్రికల కొన్ని వ్యాపారులకు వాటి పుష్కలము ఒడంబడి జరిగెడి ఆర్యములను ఆర్యకలవారు లాభము వాణిగారికి 1000 మాటలకు 1500 పానులకును నిచ్చుటకు సమ్మతించి అ. మొట్టు వ్రాసియిచ్చిరి యాత్మమేలొని యీవిని 10 న్యాయ అనుభవక ప్రకటించెను.

ప్రకటన

మేము జమీన్ దార్లకునిన్ని మేము మద్రాసు కావనభలలో జమీన్ దార్లపక్షమున నుండెదమన్న కొందరు వోట్లకు ఆచ్చుటకు పోరాటముగా అభిప్రాయపడుచున్నట్లు వినికిల్ల తెలుస్తూమున్నది. కను జమీన్ దార్ల తరపున పుంశేషధర్మి స్థాండుకా లేదు. జరాతతి కలంభూములు కలవు. వామర్యమునకు వర్తకం కలదు. ప్రతిదినము రేపి కులతో పూర్వముంచి మాట సంబంధించు. అందుల సేను వెద్దవాడుగోటుగా చేరి వాడగుగాని జమీన్ దార్ల పక్షతి అవలంబింపలేను. వోట్లకు జమీన్ దార్లపక్షతి అని అభిప్రాయపడుట కలం పోరాటము అయి యున్నది. జమీన్ దార్లతరపున అయితే జమీన్ దార్ల సీటు కొరకు ప్రయత్నించెనీ గుణపుగా మొదలపెట్ట పొందగలను. యితర యావలలో అవలంబించు, నేమరేపి కులతో పుంశేషధర్మి పూర్తిగా రేపి కులతో పుంశేషధర్మి బూర్యముగాను వాగు. గౌరవార్థం జమీన్ దార్లగాని మాట్ల అద్దె తీరకు గలక వోట్లకు జమీన్ దార్ల పక్షతి అని పోరాటము అభిప్రాయపడిన వారు జమీన్ దార్ల భావించుకొనినీ కను కాల్ గమనార్హులలో చేరినవాడ యి యిప్పుడు గడుజాడ కిప్పు ఒక వోటును యింపవలెని ప్రార్థించుచున్నాను.

మోతే గంగరాజు
(1062) అభ్యర్థి.

చేంబర్రేనుగారి పెయిన్ బామ్

వాత మెప్పులు, నడుము నొప్పి, కాలిగాయములు తలనొప్పి, పండ్ల నొప్పి, నరుకులు, దెబ్బలు మున్నగునవి దీనివలన తప్పక గుణ ముగును.

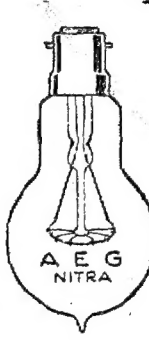
అన్ని భాగాలలో
విక్రయమునకు
33 దొరకును. (1)

930 జ్యోతిష పరీక్ష

1924 సం. 10 జూన్ నెలగా జాతకమార్పాదము యొక్క 1, 2, భాగములలో పరీక్షలు జరుగును. హమ్మగా మాన్యులు వచ్చినవారిలో మొదటి 4 రోజు 1 వ భాగం పరీక్షలో 4 భాగములను 2 వ భాగం పరీక్షలో 4 భాగములను యిచ్చెదరు. ఈ పరీక్షలను దోఖాన్లు చేయువారందరు వారి వారి యింటికిదే పరీక్షగంధములు చూచి పరీక్ష చేపర్చుట జవాబులు వ్రాసిపంపవచ్చును. దోఖాన్లు 1 కి 1 టి మాట ఓపాలో పంపవలె. 2 వ భాగముల పరీక్షలకు దోఖాన్లు చేయువారు రు 2 లు పంపవలెను. నడరు దోఖాన్లు సామ్యున్న దోఖాన్లు పూర్వము 1924 సం. 10 జూన్ నెలగా భరణుగా మాను పంపవలెను. జాతకమార్పాదము 1 వ భాగం భరణు రు 2 లు, 2 వ భాగం భరణు రు 2 లు, 2 భాగముల ఒకేసారి కొనువారికి ను రి యి, పోన్లు వి. పి. భరణు చేరు. నడరు దోఖాన్లు పూర్వముగాని పుష్కలముగాని కావలసిన వారు యి దినక చిరునామాకు వ్రాయుడు.

ఆంధ్ర వెంకటేశ్వరస్వామి, ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయం,
గోపాలపురం, కొత్తపేటపాడు, గోవాకరిజిల్లా

విద్యుచ్ఛక్తి సంబంధమైన పనులన్నిటికిని నమ్మక మైన చోటు

గృహములందు దీపములు కగై రాలు మేలు విరాట్టుచేయుము. కొంచుగాను, అకలుగా ను విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాచేయు విద్యుద్ద్యోగములు మానవలెవు. మోటారు కారు స్వంతదారుల కిది మిక్కిలి ఉపయోగించును. ఏ. ఇ. జి. దీపములు, కత్తు విసన కట్టలు, మోటారుల దీపములు అన్నిరకముల విద్యుచ్ఛక్తి పరికరములు మాత్రం నిధముగా నున్నది.

వ్యాయమెట్టియో, ఒప్పునడగినట్టి భరణు బహులానున్న వాటి యన్నిటికీ మేలు చేల్లెవది. వివరములకు భరణు బాటితాకు ఈ దినక విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

Telegrams } MESSRS DAISY & Co.
"Daisy" } 2/105 Armenian Street
Phone No. 559 } MADRAS

దే హ ము
అందువిషయమున అవరిమిత మగు
జాగ్రత శ్రేయస్కరము. అట్లు ఆరోగ్యము
పరమానంద మని ఎల్లరున్నా చెప్పుచున్నా
రు కదా, భాద్యుకుగాను
ఆతింకిగ్రహమా తలకు ఉపయోగించవలెను.
క్రయం కి 2 కి 1 రూపాయ మాత్రమే
మాత్రము చిన్నవి గాని అశ్చర్యగుణములు
వాటిల్లురు.
సర్వమునకు గాదు—
ఆతింకిగ్రహ బేషధాలయము
28 బ్రాడ్వే, మదరాసు.
అని వ్రాసుండి.

(1) గాన సీవు ఎర నేమిక్ కట్టిని బాడినచో తప్పక అందముగా కనపడుచువు.

అమృతాంజనము

107-108 డ్రీగ్ల యెండ వేడిమికూడ తెలియుకుండు పెట్టు? 10451
వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్య గారి

అమృతామలకతైలము

ను ప్రతినిత్యము తలకు రాచుకొని స్నానము చేసిన ఎంత ఎండ వేడిమి గాని తెలియదు. ఈ తైలము కండ్లకును, మెడకునును చలవకలిగించి, నరములకు బలమునిచ్చి, మాడుపోట్లను భర్తాలము చేయును. తలనొప్పలను బోనణచును; అతినిద్రను, నిద్రలేమిని బోగొట్టును; నెరిసిన వెంట్రుకలను నలుపు చేయును; పట్టుకుచ్చవలె వెంట్రుకలను బెంచును. వడదెబ్బలను గానియ్యదు. యోచన చేయువారికి ఇదిమిక్కిలించి తైలము. సమస్తమైన నేత్రరోగములకును, శిరో రోగములకును జగత్పసిద్ధి చెందినది. ప్యాకింగు, పోస్టేజులున్న ప్రత్యేకము. [క్యాటలాగు ఉచితము. తంతి విలాసము:—“పండిట్” మదరాసు. ధర 6 అవున్సుల సిసా రూ. 1-0-0.

అయు ర్వే దాశ్రమము, 41, ఆచారప్పన్ వీధి, మదరాసు.

మా బెషధములు } (1) మెసర్సు డార్విన్ అండు కో, రత్నబజారు, వీధి.
ఈ ప్రక్క తెలుపబడిన } (2) మిస్టర్ కె. వి. సుబ్రహ్మణ్య, మూర్ మాల్కెట్, ఈవినింగుబజారు.
వారివద్దకూడ దొరకును. } (3) స్వాస్థ్య ఫార్మసీ, వెద్దవీధి, తిరువళ్ళిక్కేణి, మద్రాసు.

రత్నపురుష లేహ్యం

నుఖ్యామలకలన, ఇతర కారణములవలన, కలిగి కుళ్ల కష్టమును పోగొని బలముకలగ జేయును ఈమూలికా మూలము తెలియవారుండరు. విశేషించి వాయు నవనరము లేదు. శీ 1-4 రు 2-4-0 మ. సె. కే. వ్యాసము అన్ని సె. రోగములను అద్భుతముగా తుడుర్చును. బుడ్డి 1-4 1-8-0. కేటలాగు ఉచితము.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

418 రాయవరం, గోదావరిగిల్లా.

మదనకామేశ్వర లేహ్యము

దుర్బలలపాలిటి సంతతి:— మేనూ, నిక్క, పప్పు, పప్పు, నిన్నెత్తు, అతిమృతము, మొదలగు కాటని వాటికి మంచి బలమును, యశ్వమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని. పాస్త్రీ, శలిగించు వర్ణప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాటా డబ్బీ 1-4-0. వి. పి. చార్జ్ 0-8-0 (8551)
రోజుపుష్ప లేహ్యము:— ఇది మలబద్ధమున, శిశువుల వికారమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతము. 15 రు. డబ్బీ 1-10-0. వి. పి. చార్జ్ 0-7-0
పి. పి. పి. అండుకో, అయు ర్వే దాశ్రమము, కేరళ, కే. పి. పి.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అమృతగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగవృద్ధి, శాస్త్రలాభము, ఇండ్లీ మ ఇంద్రజాలము మంత్రకాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్ల, తమా నాలు వివిధ విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతే గాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడి చెట్టును పుట్టించుట, శిశువుకో నమాధియగుట, కరీములని తలకాయచేత ముగించుట, భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నెర్రాడరముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ మున చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ షేయగులని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. డీని టెల రూ 4-0-0 మ. (2112988-8) పి. పి. పి. అండుకో, అయు ర్వే దాశ్రమము, కేరళ, కే. పి. పి.

అందరును వాడతగిన

మామదన మంజరి టూనిక్ మాత్రలు

వీటినివాడుటచే అయుస్సు, ఆంధ్రము, ఆరోగ్యము మొదలగునవి వృద్ధిచుగును, అన్ని రకముల వ్యాధులను ఎట్టి కఠిన్య నైనను మంచిగుణము నిచ్చును 40 మా గల బుడ్డి 1-4 రు 1 టైక్టవిడ్డి కావలసినవారు వ్రాసిన ఉచితముగా పొందవచ్చును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ
3198 27 వై. వాబజారుగొడ్డు, మద్రాసు.

హయువునొప్పులకు మందు

సీసా 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. 1-4-0
అకస్మాత్తుగా గాలిలో గాని, తినుపదార్థములలో గాని మార్పువలన, 1. జ్వరమువచ్చుట, 2. క్షీణనదులలో నొప్పులు, 3. క్షీణ బిగియుట, 4. సుడిలయందు ఉబ్బుట, 5. లేచుటకు కదలుటకు వీలులేనటుల సర్వాంగములు బిగియట మొదలగు నవి. ఈ మందును కొన్ని పూటలు త్రాగితోడనే సందుల యందు పొట్టు నొప్పులు పోయి శరీరము యధాస్థితికి వచ్చును. బాధగల స్థలముల వేడినీటితో గాని, ఇటుకపాడుముతో గాని గాచి అమృతాంజనము రాయవలెను. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

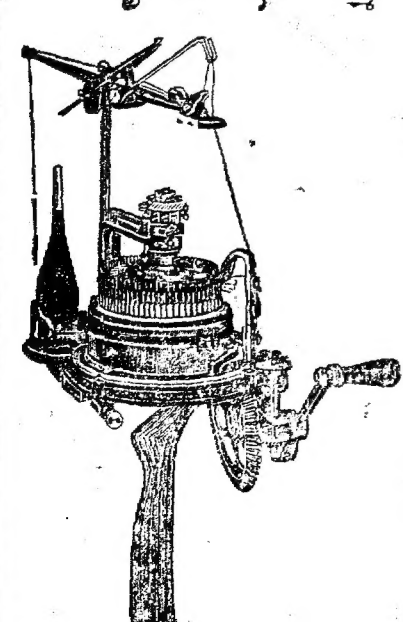
వీహారిహాసంహా క్షిగ్ని క్రింద. ఒక్కొక్కటి గ్రంథము రూ 8 లు 10-20 రకములు
రంగురంగుల పతాకాలు, కాకరపూవులు, కుప్పా కాయలు, వెన్నకద్దలు, చక్రబాణాలు, పేద, తగ్గి, రోమనుకాండీలు, తారావిద్య చిహ్నులు, చంద్రికలు, బంగారువాస, వెండివాస, అకరకలు, అవుట్లు, చేపలు, తోటలు, భోగములు, కుప్పాకులు అన్ని వేదములలోని 995 మ జవాణి ప్రెస్, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

చెముడుకు
అమోఘమైనమందు
కుదరనిచోమీనామృతిర,
గయిచ్చెదను నిష్ఠాంపుడై ఖరా
రునామాప్రాసిపంపబడి ను.
బుడ్డికి రూ 4-0-0 వి సెలవులుదేరు.
డాక్టర్ రత్నం బ్రదర్స్,
రిమెడికల్ హాల్,
మారుతేరు, కృష్ణాజిల్లా.

క్రొత్త హారి నన్ “సన్”

గుండ్రమైన నిట్టింగు మెషిను

522

గృహము, న్యచేతి, కర్మాకారము మొదలగు పనుల కుపయోగించవచ్చును.

శ్రేష్ఠమైన రకము, ధరిసరిసము, చాలకాలము వంతు బాగుగా పనిచేయును

మేజుళ్లు చిన్నవి, పెద్దవి, బనీయనులు, మొదలగు వాటిని లల్లును, అంగ్లసామ్రాజ్యమందు అంతిమను వాడబడుచున్నది

ఇంగ్లాండులో నున్న ది హారి నన్ పేటెంట్ నిట్టింగు మెషిను కంపెనీ, (లిమిటెడ్)-వారిచే తయారు చేయబడినవి.

వివరములకు ఈ కింద విలాసమునకు వ్రాయవలెను:—

For Particulars apply to :
W. H. Brady & Co., Ltd.
MADRAS
Telegrams : "LRAD."